

Η ΒΟΡΕΙΟΝ ΠΕΙΡΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΟΡΕΙΟΝ ΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΘΑΡΣΕΙΝ ΧΡΗ ΤΑΧ ΑΥΡΙΟΝ ΕΣΕΤ ΑΜΕΙΝΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1935

ΤΕΥΧΟΣ 3

Η ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Γραφεία: Ὁδὸς Παπαρρηγοπούλου 3α

Συνδρομὴ
Ἔτησίᾳ | Ἐσωτερικοῦ δραχ. 100
Ἐξωτερικοῦ Δολ. 2

EPIRE DU NORD

BULLETIN MENSUEL POLITIQUE
SOCIAL LITTÉRAIRE
ORGANE DE LA LICUE
DES EPIROTES DU NORD

BUREAUX: Rue Paparrigopoulou 3a

ABONNEMENT | Créece Dr. 100
ANNUEL | Etranger 2

Η ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΙΟΥΝΙΟΥ 1935

ΤΕΥΧΟΣ 3

ΕΝ ΑΝΑΜΟΝΗ

Ἄν ἡ ἔκδοσις τοῦ Δελτίου «Βόρειος Ἡπειρος» ἐχαιρετίσθῃ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ Βορειοηπειρωτῶν, ὡς τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ ἀπανταχόθεν αὐθόρμητος ζήτησις τοῦ Δελτίου τούτου, δικαίου

ἀδελφῶν μας. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις δὲν ἠθέλησε μέχρι τοῦδε νὰ ἐναρμονίσῃ τὴν πολιτικὴν τῆς συμφώνως μετὰς αὐτῆς διενῶς, ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις ἐναντι τῆς συμπαγοῦς ἑλ.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους τὸ Δελτίον θὰ ἐκδίδεται ὑπὸ τὸν ὑπ' ἀριθ. 7681 29)7)935 παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐθν. Οἰκονομίας κατατεθέντα ιδιόκτητον τίτλον αὐτοῦ «**Η ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ**» τοῦ μέχρι τοῦδε τίτλον «**ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ**» παραχωρηθέντος ὑπὸ τινος τῶν συμπατριωτῶν μας προσωρινῶς ὃν καὶ εὐχαριστοῦμεν.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Συλλ. τῶν Βορειοηπειρωτῶν)

μεθὰ νὰ πιστεύωμεν ὅτι καὶ ἄλλοι θὰ ἐχαιρέτησαν τὴν ἔκδοσιν ταύτην, διότι θὰ ἀντελήφθησαν ἐκ τῆς ἐκδόσεως δύο μόνον Δελτίων, ὅτι τοῦτο ἐμφερεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαθότερων διαθέσεων, ὅπως ἐν ταῖς σελίδι αὐτοῦ διαλάμψῃ ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τῶν ἐνδιαφερόντων ζητημάτων, τῶν ἐν Βορείῳ Ἡπείρῳ οἰκούντων

μειονότητος, ἐνεργούσα ἀντιδικεῖν, μετὰ ἀπροκαλύπτου τὸν σκοπὸν τοῦ ἐξαλβανισμοῦ τοῦ Ἑλλήν. στε. ου, τοῦ συμπαγοῦς τούτου ὄγκου τῆς Ἑλλ. μειονότητος.

«Κατὰ τοῦ σωβινιστικοῦ τούτου προγράμματος τῆς Ἀλβανίας, γράφει ἐν τῷ Α' αὐτῆς τεύχει ἡ «Βόρειος Ἡπειρος» (ἀντιγράφωμεν ἄ-

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΤΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ

ΗΜΕΡΟΜ.

ΑΡΙΘ.

9-8180

28502

κεραίων το μέρος τουτο), ο πληθυσμός της Β. Ήπειρου, από της πρώτης στιγμής αντέδρασε και ήρχισε μάλιστα από τινος αγώνα αμύνης ειρηνικών υπέρ της διαφυλάξεως των κερκτημένων και διεθνώς ανεγνωρισμένων δικαιωμάτων του. Τον αγώνα τουτον κέκληται να υπηρετήση το επ' αίσιοις οίωνοις εκδιδόμενον παρόν Δελτίον, το οποίον προδρίσται να κατευθύνη τας προσπάθειάς των άπανταχού Βορειοηπειρωτών δια την επιτυχίαν ιερου σκοπου, οίος είνε ή διατήρησις του Έθνολογικού χαρακτήρος της Β. Ήπειρου, τοϋτέστιν ή προάσπισις του εκκλησιαστικού και και σχολικού καθεστῶτος αϋτης και ο σεβασμός εκ μέρους της Αλβανίας των ήθων και παραδόσεων του λαου της ελληνικής ταύτης Χώρας, τοσοϋτω μάλλον, καθ' όσον ή Β. Ήπειρος δέν εισήλθεν εις το νεοσυστατον Αλβανικόν Κράτος ως λεία πολέμου, αλλά παρεχωρήθη εις αϋτοϋπό όρους και δια πράξεων διεθνών, αίοποιαι έδημιούργησαν υποχρεώσεις τόσον εις την Αλβανίαν, ήτις παρέλαβε τον πληθυσμόν ταύτης, όσον και εις την Ελλάδα, ή οποία υπεχρέωθη να τον παραδώσει εις αϋτήν».

Την επανάληψιν των όλίγων τούτων γραμμών, εν τῷ τεύχει τούτω, εκρίναμεν σκέπιμον, ίνα καταδείξωμεν την στερράν απόφασιν των Βορειοηπειρωτών, όπως έμμείνωσιν εις τὰ κερκτημένα δικαιώματά των, τὰ διεθνώς κυρωθέντα και υπό ταύ-

της της αλβανικής Κυβερνήσεως, εν τῷ διεθνεί Συνεδρίῳ της Κ. Τ. Ε., δι' επισήμου δηλώσεώς της αναγνωρισθέντα, τοσοϋτω μάλλον, καθ' όσον οϋδεις Βορειοηπειρώτης είνε δυνατόν να έχη αντίθετον γνώμην.

Οί Βορειοηπειρωται εις τον αγώνα, εις όν αποδύονται, δέν σκέπτονται βέβαια να μετέλθωσι βίαια μέτρα, μη συμφωνούντες με τινας ζωηρούς συμπατριώτας, αλλά θα προσπαθήσωσι, με την διακρίνουσαν αϋτούς νηφαλιότητα, να αποδείξωσιν εις τούς κρατούντας σήμερον εν Αλβανία, ότι μόνον ή καλή θέλησις να αναγνωρίσωσι τὰ δικαια του εν Β. Ήπειρῳ συμπαγοϋς έλλ. πληθυσμου, θα επιφέρη την γαλήνην, την συνδιαλλαγήν, επ' όφελεία προ παντός αϋτών των ιδυνόντων δέν πρέπει να λησμονώσιν οϋτοι: ότι ο έλλ. πληθυσμός της Βορ. Ήπειρου, τὰ άπαράγραπτα δικαιώματα του όποιου με τόσην ωμότητα θέλουσι να καταπατήσωσιν, ο έλλ. οϋτος πληθυσμός λέγομεν, απέκτησε ταϋτα με τόσας θυσίας αίματος, ώστε και αϋτοι οί ίδιοι, οί αλβανοί, να κατοχυρωθώσιν διεθνώς.

Έλπίζομεν όθεν ότι οί διοικοϋντες σήμερον την Αλβανίαν, πειθόμενοι εις το ίδιον αϋτών συμφέρον και αναγνωρίζοντες την έντεϋθεν διαφαινομένην ειλικρινή προσπάθειαν προς πᾶσαν διαλλακτικέτητα, θα θελήσωσιν, αναμετρούντες τὰς εϋθύνας της άσκηθείσης σωβινιστικής πολιτικής και τὰς εκ ταύτης προκυπούσας ζημίας, να αλλάξωσι ταύτην και ήτις, εΐμεθα βέβαιοι ότι θα επιτρέψη την εν τῷ κράτει των διαβίωσιν των ελλήνων της Β. Ήπειρου, αν μή τι άλλο, τουλάχισι

στον υποφερτήν προς το συμφέρον άμφοτέρων των λαών.

Ήμεΐς δε οί οικοϋντες εν τη ελευθέρα Ελλάδα, θα έντεινῶμεν τὰς προσπάθειάς μας προς την κατεύθυνσιν ταύτην, την κατεύθυνσιν δηλονότι της άποδόσεως εκ μέρους των κρατούντων, του δικαίου των ελλήνων Βορειοηπειρωτών, εν έναντίᾳ δε περιπτώσει δέν θα διστάσωμεν προϋδεμιᾶς θυσίας, προκειμένου να προστατεύσωμεν τὰ δικαιώματα ταϋτα, τὰ όποια από αίωνων έσεβᾶ

σθησαν οί κατακτηται και να καταδείξωμεν ότι οϋδεις Βορειοηπειρώτης, όπου δήποτε και αν εύρίσκειται, είνε δυνατόν να άνεχθῇ την υπό της αλβανίας καταπάτησιν των ιερῶν δικαιωμάτων του.

Εις τοϋτο θα συμβάλῃ τὰ μέγιστα και ή συντελουμένη ένωσις των άπανταχού Βορειοηπειρωτικών Σουλόντων εις μίαν ισχυράν δύναμιν ήτις να κατευθύνῃ την έξωτερικήν Βορειοηπειρωτικήν πολιτικήν.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Προς

τον κ. Πρόεδρον του εν Αθήναις Βορειοηπειρωτικοϋ Συλλόγου

Εις Αθήνας

Εϋχαρίστως έλαβον την υπό ήμ. 8)7)35 επιστολήν Σας, δι' ής, κατ' έντολήν του, οϋ προϊστασθε, Διοικητικού Συμβουλίου του Β. Ήπειρωτικοϋ Συλλόγου με πληροφορεΐτε, ότι συγκτελέχθην μεταξύ των συνεργατών του υπό τον γλυκόηχον τίτλον «Βόρειος Ήπειρος» εκδιδομένου Δελτίου.

Επί τη τόσον τιμητική και κολακευτική συγκαταριθμήσει μου ως συνεργάτου ένός τόσον περισπυδᾶστου δια την βαρύτητα και άποστολήν του Δελτίου εκφράζω, άποδεχόμενος την έκλογήν, τὰς θερμάς μου εϋχαριστίας.

Δέν παραλείπω δε να προσθέσω, ότι, όπως δι' όλης της ζωής μου μοναδικός σκοπός ήτο ή καλλιέργεια των ωραίων Έλληνικών ιδανικών και ή επικράτησις του Έλληνοχριστιανικοϋ πολιτισμοϋ

και εν τη εϋάνδρῳ ιδιαιτέρα πατριδί μας, οϋ μόνον παρά τοις αλλοξοπιστήσασι τοιοϋτοις, επανερχομένοις σϋν τῷ χρόνῳ εις τούς κόλπους, της όθεν αποδιεβουκολήθησαν, Έλληνοχριστιανικής ποιμνης, προς έδραίωσιν, λέγω, του Έλληνοχριστιανικοϋ πολιτισμοϋ, δυνάμει του όποιου άφυπνίσθη εκ του ληθάργου της βαρβαρότητος ή ανθρωπότης ανυψώθη εις περιωπήν ο Εϋρωπαϊκός πολιτισμός, οϋτω και εις τό εξής θέλω καταναλώσει τὰς υπολοιπούς ήμέρας της ζωής μου δια την εξυπηρέτησιν της Έλληνικής Ιδέας και μόνον, με την γλυκείαν έλπίδα ή μάλλον πεποίθησιν, ότι όψέποτε εις την εϋάνδρον γήν των μεγάλων εϋεργετών του Έθνους και συμπατριωτών μας Ζάππα και Μπάγκα, Αρσάκη και Ζωγράφου θέλει και πάλιν φωνήσῃ από του άμβωνος των εκκλησιών και της έδρας των Έλληνικών σχολών ή διάλεκτος του Όμήρου και του Πλάτωνος, του Σοφοκλέους και Βασιλείου, του Δητοσθένους και Χρυσοστόμου.

Μή νομισθῶσι δε ταϋτα, παρακαλῶ, ως ένας ωραίος όραματισμός μετά τὰ τόσα έθνικά μας

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ο Παναμάς Ο άνακαλυφθείς εις τούς κόλπους της 'Αλβανικής Κυβερνήσεως Παναμάς, περί του οποίου τόσα έγγραφα φησαν από τόν ιδικόν μας και ξένον τύπον δέν μάς έπροξένησεν ούδεμίαν έκπληξιν.

Τό άνεμένον άργά ή γρήγορα. Οι θρόνοι, όταν δέν στηρίζονται εις την συνειδήσιν τών λαών έπακκουμβούν προσωρινώς εις τούς ώμους ύπόπτων ύποκειμένων του είδους και του ήθους του λαθρεμπορίου ύπουργού Σαντρή Σαράτσι.

Και τοιοῦτοι είναι όλοι οι άπαρτίζοντες την άλλοκότου συνθέσεως 'Αλβανικήν Κυβέρνησιν, οι όποιοι καθήμενοι εις τόν τράχηλον του 'Αλβανικού λαού ξεκοκκαλίζουν τόν Ισχνόν 'Αλβανικόν προϋπολογισμόν, τόν όποιον φροντίζουν να τονώσουν έκάστοτε με «δά-νεια» και πλουτίζουν άκόπως καταθέτοντες τά άνομα κέρδη των εις Τραπεζας του 'Εξωτερικού δια να εύρεθούν

πλήγματα.

Πολλοῦ γε και δεῖ, καθ' όσον ταῦτα λέγω καθ' ύπαγόρευσιν μι-
ας διαισθήσεως στηριζομένης επί
τά άπαράγραπτα ανθρωπινα δι-
καιώματα τά θεμελιωθέντα επί
ποταμών αίμάτων και εις ά δικαι-
ώματα υπάγονται και ήμῶν τών
Β. 'Ηπειρωτῶν τά έκκλησιαστικά
και Σχολικά προνόμια τά τόσον
καταφόρως ποδοπατηθέντα παρά
πάν θεῖον και ανθρωπινον δικαίον.
Επί τούτοις δεχθήτε, παρακα-
λῶ, κ. Πρόεδρε, την διαβεβαίωσιν
της έξαιρετικής πρὸς ύμᾶς τιμής
και πατριωτικής αγάπης.

Παντελής Θωμάς

Υπνιτής Γυμσίου Θηλέων
Λαρίσης

έν ασφαλεία έν περιπτώσει έπερχομέ-
νης καταιγίδος, ή όποία θα θέση έν κιν-
δύνῳ τό περαιτέρω βιώσιμον της 'Αλβα-
νίας.

Αὐτή είναι ή νοοτροπία των. Συνε-
πῶς ἄς μή τριβῶμεν τά μάτια από
τούς ἄθλους του Σαράτσι.

—◇—

Πολύ όλίγον ακόμη είδήσεις, αἱ ό-
ποῖαι άνωχῶς
μάς εύρίσκουν εις τά πιεσιήρια δια τό
παρόν τεῦχος φέρουν την έν τη Βορείῳ
'Ηπειρῳ κατάστασιν και πάλιν άφόρη-
τον.

Όμογενής βουλευτής, του οποίου πα-
ρασιωπῶμεν τό όνομα, κατά Βασιλικήν
έπιταγήν περιήλθεν τας 'Ελληνικάς κοι-
νότητας επί τῷ σκοπῷ να άσκήση ψυχο-
λογικήν βίαν και έλαβεν ό διορισθείς
υπό του Βασιλέως «ντεπουτέτης» την
οἴαν άνέμενεν απάντησιν.

Έξ άλλου κατ' άλλων όμογενῶν
άσκοῦνται διωγμοὶ πρωτοφανείς επί
άπλαῖς προφάσεσι.

Εἰς ταῦτα δέν ἔχομεν ν' απαντήσωμεν.
'Αναμένομεν την απόφασιν του Σ. της
Κ. Τ. Γ. ή όποία ασφαλῶς θα δικαιώση
τούς ανωτάτους λειτουργούς της Θεμίδος
αποφανθέντας ἤδη από της Χάγης
πρὸ όλίγων μηνῶν.

Πολύ όλίγον ακόμη θα ὀρχοῦνται οι
μαινόμενοι 'Αλβανοὶ δεοβίσαι περί τόν
τάφον τών Βορειοηπειρωτικῶν 'Ελευθε-
ριῶν.

—◇—

Περὶ ασφαλείας! Εἰδήσεις ἐξ 'Αλ-
βανίας διακοσμη-
τικῶς διηνηθισμένη
με πολυποίκιλα όνόματα ήρώων φέ-
ρει συμπλεκόμενας δύο συμμορίας.

Έν κατελόγιζον εις τόν ενεργητικόν
του Ζώγου ότι εμπέδωσεν εις την 'Αλβα-

νίαν την ασφάλειαν.

Ίδου όμως ότι οι ἄθλοι του λαθρε-
μπορίου Σαράτσι και οι «άγωνες» τών
πολυωνύμων συμμοριῶν ἔρχονται να ὀί-
ξουν ὡς χάοτινον πύργον και τό τελευ-
ταῖον ἐπιχείρημά των.

Τι θα εύρουν τώρα οι αὐτόκλητοι ύπε-
ρασπισταὶ του Ζώγου;

Εἴμεθα λίαν περίεργοι να μάθωμεν.

—◇—

Διάφορα Σταθμά Εἰς π νακα ἐμφαί-
νοντα την πρόσλη-
ψιν δεκαοκτώ νέ-
ων Οικονομικῶν Υπαλλήλων έν 'Αλβα-
νίᾳ, και άλλαχού δημοσιευόμενον μό-
νον τρία όνόματα 'Ελλήνων—Χριστι-
ανῶν διακρίνονται.

Και αὐτό λέγεται Ισονομία και Ισο-
πολιτεία κράτους ἔχοντος την αξίωσιν
να θεωρηται συμβαδίζων και ακολου-
θοῦν τό ἄρμα του συγχρόνου πολιτι-
σμοῦ και να φαίνεται χριστιανικόν εις
ὅμματα της Χριστιανικής Εὐρώπης!..
Δέν ἔχουν δικαίον μερικοὶ... κακεν-
τρεχεῖς, οι όποιοι Ισχυρίζονται ότι ή
'Αλβανία είναι μία μικρά Τουρκία ό δε
Βασιλεὺς αὐτῆς ἕνας μικρὸς Σουλτᾶ-
νος;

—◇—

Σοβαρῶς; Μελετᾶται λέγουν ή εἰ-
σαγωγή της 'Αλβανικής
γλώσσης εις τά δύο ανώ-
τατα πνευματικά Ιδρύματα της χώρας
τό Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν και της Θεσ-
σαλονίκης και «άνετέθη εις έπιτροπήν
έκ καθηγητῶν από τό Υπουργεῖον Παι-
δείας ή υπόδειξις τών καταλλήλων πρό-
σώπων».

Ηπειρωτική δέ συνάδελφος προφα-
νῶς έν σπουδῇ δια λόγους ενημερότη-
τος πληροφορεῖ ότι «ένδεικνυται να
κληθῇ ό γνωστός διδάκτωρ κλπ. Λεωνί-
δας Νάτσης επί έτη χρηματίσας έπιθεω

ρητής της 'Αλβανικής εκπαιδεύσεως».

Αλλά συζητοῦμε σοβαρῶς;

Καθ' ήν στιγμήν ή 'Ελληνική με άνα-
φαίρετά και από πολλοῦ χρονολογούμε-
να δικαιώματα απαγορεύεται, ἐδῶ «ά-
νατίθεται» εις έπιτροπήν έκ καθηγητῶν
να «υποδείξῃ» τά κατάλληλα πρόσωπα
δια την διδασκαλίαν της 'Αλβανικής.

Όμολογοῦμε πῶς τό πράγμα μάς
προξενεῖ κατάπληξιν. Θα εύρῃ λοιπόν
φιλοξενίαν ή αλβανική γλώσσα υπό
τούς θόλους του 'Εθνικοῦ Πανεπιστημί-
ου της ἑλευθέρας 'Ελλάδος και θα διδά-
σκεται από Πανεπιστημιακῆς καθέδρας;

Μποροῦν όμως να μάς εἰποῦν οι ἀρμό-
διοι ανεξαρτήτως του ἔαν διώκεται ἐ-
κείθεν της Κακαβιάς ή 'Ελληνική, ποί-
αν πρακτικήν σημασίαν θα ἔξῃ ή διδα-
σκαλία της 'Αλβανικής ένταῦθα;

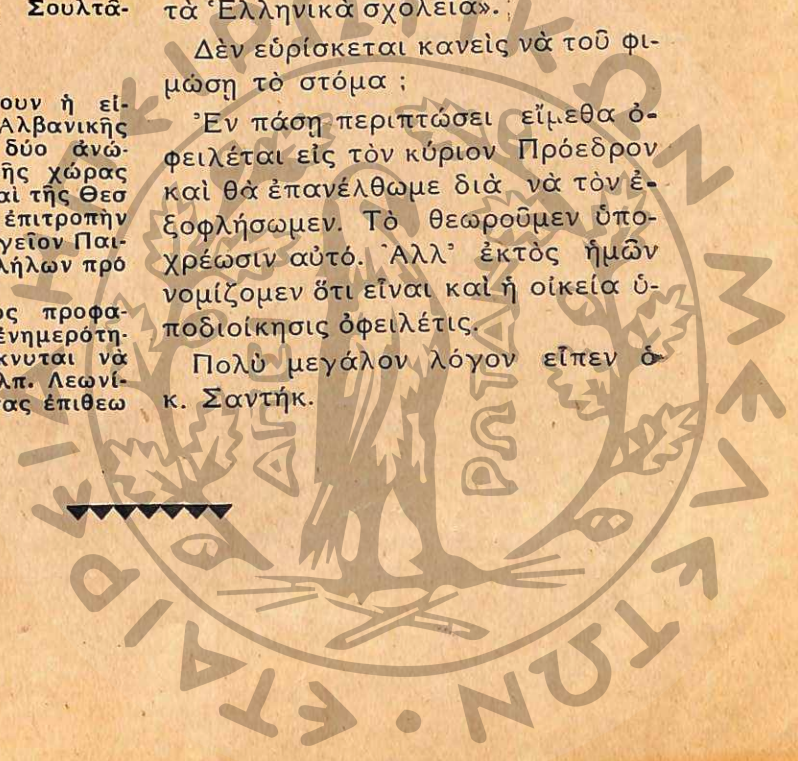
—◇—

Να τό βουλώσῃ! Ο άνεκδιήγη-
τος κοινοτάρ-
χος Μαργαριτί-
ου υπό την προστασίαν και την ά-
νοχήν τών 'Ελληνικῶν ἀρχῶν ά-
πειλεῖ ότι «ἐάν δέν έκδοθῇ ή άπαλ-
λοτριωτική απόφασις της Παραμυ-
θιάς, δέν θα παύσῃ ό ξυλοδαρμός
τῶν Βορειοηπειρωτῶν εις την 'Αλ-
βανίαν και δέν θα λειτουργήσουν
τά 'Ελληνικά σχολεία».

Δέν εύρίσκεται κανείς να του φι-
μῶσῃ τό στόμα;

Έν πάσῃ περιπτώσει εἴμεθα ὀ-
φειλέται εις τόν κύριον Πρόεδρον
και θα επανέλθωμε δια να τόν ἐ-
ξοφλήσωμεν. Τό θεωροῦμεν υπο-
χρέωσιν αὐτό. Ἄλλ' έκτός ήμῶν
νομίζομεν ότι είναι και ή οἰκεία υ-
ποδιοίκησις ὀφειλέτης.

Πολύ μεγάλον λόγον εἶπεν ό
κ. Σαντήκ.

ΕΤΗΥΡΟΚΑΙΣΕΡ

Δημοσιεύεται σήμερα η πληροφορία ότι παρά την ρητήν υπόσχεσιν της αλβανικής κυβερνήσεως, επαναληφθεῖσαν καὶ προσφάτως ἀκόμη ὑ-

πὸ τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς ἀλβανίας πρὸς τὸν κ. πρωθυπουργόν, ὅτι θὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν γνωμοδοτικὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τῆς Χάγης καὶ θὰ ἐπιτρέψῃ τὸ ἀνοιγμα καὶ τὴν ἐλευθέραν λειτουργίαν τῶν κοινοτικῶν σχολείων τῆς ἑλληνικῆς μειονότητος Βορείου Ἡπείρου, οὐδεμίαν ἐκδήλωσιν ὑπάρχει περὶ ἐπικειμένης ἐκπληρώσεως τῆς ὑποσχέσεως ταύτης. Αὐτὰ εἶνε τὰ γεγονότα. Ὑποθέτομεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν πρέπει νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ὑπόθεσιν.

Ὡς γνωστὸν τὸ συμβούλιον τῆς Κ.Τ.Ε. ἀπέφυγε νὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασιν διὰ τὸ ζήτημα τῶν ἑλληνικῶν σχολείων εἰς τὴν Ἀλβανίαν.

ἀν διότι οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς τελευταίας ἔσπευσαν νὰ κάμουν τὴν δήλωσιν ὅτι ἡ Ἀλβανία θὰ συνεμορφοῦτο μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Διεθνούς Συμβουλίου τῆς Χάγης.

Τὴν βεβαίωσιν ἐκείνην ἡ Ἀλβανία ἐπανάλαβε καὶ διὰ τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς εἰς τὸν κ. πρωθυπουργόν. Ἐν τούτοις μέχρι ὥρας οὐδὲν ἐγένετο πείθον ὅτι δὲν εἶνε μόνον εἰς λόγους πρόθυμος ἡ ἀλβανικὴ κυβέρνησις. Κρατεῖ τούναντίον ἡ ἐντύπωσις ὅτι τὸ ζήτημα παρελκύεται ἐσκεμμένως. Ἀλλὰ τίποτε δὲν μᾶς κωλύει νὰ ἐξακριβώσουμε τὸ βάσιμον αὐτῆς τῆς ἐντυπώσεως. Φθάνει νὰ διαταχθῇ ὁ πρεσβευτὴς μας εἰς τὰ Τίρανα νὰ προβῇ εἰς τὰ ἀπαραίτητα διαβήματα ἢ νὰ κληθῇ ὁ

ἐδῶ πρεσβευτὴς τῆς Ἀλβανίας νὰ ἐξηγήσῃ τί σκέπτεται ἡ Κυβέρνησις του. Ταῦτα ὅμως ὀφείλει νὰ γίνουν ἀμέσως, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ καιρὸς ν' ἀχθῇ τὸ ζήτημα ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ.Τ.Ε. κατὰ τὴν σύνοδον τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ὁ αὐτοτιτολοφορούμενος ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας Βησσαρίων Τζιοβάνης κατὰ τὸ πρό τινος συγκροτηθὲν εἰς τὴν Δαλματίαν Σὺν (28 Ἰουλίου) ἐκκλησιῶν ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν μιᾶς συνεννοήσεως μετὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατ' ἀρχὴν ἀναγνωρίσεώς του, αἰρομένης τῆς καθαιρέσεώς του. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Βησσαρίων ὑπόσχεται νὰ παρατηθῇ μετὰ τὴν ἀναγνώρισίν του ταύτην. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον δὲν ἔλαβεν ἐπίσημον γνῶσιν τῶν διαθέσεων αὐτῶν τοῦ ἡγέτου τῆς ἀντικανονικῆς καὶ σχισματικῆς ἐκκλησίας. Φαίνεται δὲ ὅτι αὐταὶ ὀφείλονται εἰς τὴν ἐνταθεῖσαν ἐσχάτως καθολικὴν προπαγάνδαν εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ εἰς τὴν ἀνεπιθύμητον ἐν Ἀλβανίᾳ προθυμίαν ὑποστηρίξεως τῶν ὀρθοδόξων ἐκ μέρους τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ζήτημα τῶν σχολείων τῆς Β. Ἡπείρου, παρ' ὅλας τὰς ἐπισήμους ἐξ Ἀλβανίας διαβεβαιώσεις, δὲν φαίνεται λαμβάνον τὴν προσδοκομένην τροπὴν πρὸς λύσιν, σύμφωνα πρὸς τὴν γνωμάτευσιν τοῦ Διεθνούς Δικαστηρίου τῆς Χάγης. Ὀλίγαι ἐβδομάδες μᾶς χωρίζουν ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἔναρξιν τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους καὶ τὸ ζήτημα δὲν πρέπει νὰ ἀποτελεματωθῇ. Νομίζομεν ὅτι μία ἐντεῦθεν ὑπόμνησις θὰ ἦτο ἀναγκαία, διότι, κατὰ τινὰς πληροφορίας, καταβάλλονται προσπάθειαι καὶ πιέσεις εἰς χωρία τῆς Βορείου Ἡπείρου, ὅπως αἱ Κοι-

νότητες παραιτηθῶν αἱ ἴδιαι κάθε ἀξιώσεως διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν σχολείων τῶν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐκπαίδευσιν, σύμφωνα πρὸς τὰς διεθνῶς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις τῆς Ἀλβανίας.

Κατὰ πληροφορίας ἐξ Ἀγίων Σαράντα, δημοσιευομένης σήμερον, ἐξετυλίχθησαν προχθὲς δραματικὰ γεγονότα εἰς (29 Ἰουλίου) πλείστα ἑλληνόφωνα χωρία τῆς περιφερείας Ἀργυροκάστρου εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων κατοίκων. Λόγῳ τῶν ἐκβιαστικῶν μεθόδων, ποὺ ἐφαρμόζουν αἱ ἀλβανικαὶ ἀρχαί, ἐσημειώθησαν συμπλοκαὶ κατὰ τὰς ὁποίας οἱ Ἀλβανοὶ χωροφύλακες ἐκτύπησαν διὰ τῶν ὑποκοπῶν τῶν ὅπλων τῶν τοῦς Ἑλλήνας κατοίκους καὶ ἰδίως τὰς γυναῖκας τῶν. Κατὰ τὴν συμπλοκὴν τοῦ χωρίου Μπουλιάρτι διαρκέσασαν ἐπὶ ὥραν περίπου, ἐτραυματίσθησαν πολλοὶ ἐκατέρωθεν. Πλείστοι Ἑλληνες κάτοικοι συνελήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν εἰς Ἀργυροκάστρον. Τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον διατελεῖ ἐν ζῳῳρᾳ ἐξεγέρσει, ἐκ τῶν νέων πιεστικῶν μέτρων τῶν ἀλβανῶν. Φανταζόμεθα ὅτι εἶνε ἐπὶ τέλους καιρὸς ὅπως ἡ Κυβέρνησις καὶ εἰδικώτερον τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἐπιληφθῶν τοῦ ζητήματος τούτου, μετὰ τὴν σοβαρότητα τῆς ὁποίας εἶνε ἀξίον.

Τὸ εἰς τὴν Παραμυθίαν ἐκδιδόμενον «Θεσπρωτικὸν Βῆμα» καταγγέλει ὅτι εἰς τὴν Τσαμουργιὰν κυκλοφορεῖ ἐλευθέρως ἡ ἐφημερίς (29 Ἰουλίου) «Μπέσα» τῶν Τιράνων, ἡ ὁποία καταγίνεται μετὰ ἄγριον προπαγανδισμόν μετὰ τῶν μουσουλμάνων τῆς ἑλληνικῆς ταύτης ἐπαρχίας καὶ μετὰ δημοσίευσιν φανταστικῶν πληροφοριῶν σχετικῶν πρὸς τὴν διαβίωσιν τῶν μουσουλμάνων αὐτῶν ὑπὸ τὸ ἑλληνικόν

καθεστῶς.

Πόσῃν, ἐξ ἄλλου, ἐκτίμησιν τρέφουν οἱ ἐν Τσαμουργιᾷ πράκτορες τῶν Ἀλβανῶν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν διοίκησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀποδεικνύει ἡ χαρακτηριστικὴ αὕτη δήλωσις τοῦ προέδρου τῆς μουσουλμανικῆς κοινότητος Μαργαριτίου πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς προαναφερομένης ἐφημερίδος «Ἐὰν δὲν ἐκδοθῇ ἡ ἀπαλλοτριωτικὴ ἀπόφασις τῆς Παραμυθιάς, δὲν θὰ παύσῃ ὁ ξυλοδαρμὸς τῶν Βορειοηπειρωτῶν εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ δὲν θὰ λειτουργήσουν τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα».

Καὶ διὰ μὲν τὴν ἐφημερίδα «Μπέσα» ὑποθέτομεν, ὅτι θὰ διαταχθῇ ἀμέσως ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κυκλοφορίας τῆς εἰς Τσαμουργιάν. Διὰ τὰ καταγγελλόμενα ὅμως διὰ τὸν πρόεδρον τῆς κοινότητος Μαργαριτίου καὶ περὶ Ἀλβανικῆς προπαγάνδας δὲν ἔχομεν καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι, ἂνευ ἀναβολῆς, θὰ ληφθῶν τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα. Ἀλλοίμονον, ἂν τὰ γενόμενα εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν γίνωνται τώρα καὶ εἰς τὴν Ἡπειρον.

Μετὰ τὴν γενομένην πρὸ ἡμερῶν ἡμιεπίσημον δήλωσιν τῆς Ἀλβανίας, ὅτι ἀποσπᾶται τῆς ἰταλικῆς πύρροης, ἐπιστεύσαμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι θὰ πρυτανεύσουν ἄλλαι σκέψεις εἰς τὰ Τίρανα καὶ θὰ ἐπιδιώξουν μίαν εἰλικρινῆ συνεννόησιν μετὰ τὴν ἑλλάδα, ἀφοῦ προηγουμένως ἀλλάξουν τακτικὴν ἀπέναντι τῶν ἀδελφῶν μας τῆς Βορείου Ἡπείρου. Δυστυχῶς ὅμως δὲν παρήλθεν ἀρκετὸς καιρὸς καὶ ἰδοὺ ἡ αὐτὴ τακτικὴ καὶ πολιτικὴ, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖται ἀπὸ τριετίας. Αἱ διώξεις, αἱ φυλακίσεις, αἱ ἐξορίαι, συνεχίζονται πάντοτε ἐναντίον τῶν ἀτυχῶν Βορειοηπειρωτῶν, ἐντελτικώτερον τώρα, διότι, ὡς φαίνεται

ἡ κυβέρνησις τῶν Τυράνων ἔχει ἀμετάτρε-
πτον ἀπόφασιν νὰ ἀλλοιώσῃ τὸν ἐθνολο-
γικὸν χαρακτῆρα τῆς Βορείου Ἡπείρου.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΜΙΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Κυβερνητικὴ ἀνακοίνωσις ἀναφέρει ὅτι
ἡ Ἀλβανικὴ χωροφυλακὴ τρομοκρατεῖ
τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν τῆς
Βορείου Ἡπείρου καὶ ὅτι συλ-
λαβοῦσιν τέσσαρας Ἑλλήνας εἰς τὸ Δέλ-
βινον, ἐκακοποίησεν αὐτοὺς μέχρι θανά-
του. Φανταζόμεθα, ὅτι τὰ ἐπεισόδια αὐτὰ
θὰ παρέλθουν ἐν σιγῇ καὶ ἐλπίζομεν ὅ-
τι δὲν θὰ σκεφθῇ νὰ διαμαρτυρη-
θῇ δι' αὐτὰ ἡ κυβέρνησις τοῦ κ. Τσαλδάρη.
Διότι ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἀκούσῃ εἰς
ἀπάντησιν τοῦ διαβήματός της ἀπὸ τὴν
κυβέρνησιν τῆς Ἀλβανίας, ὅτι ἡ χωροφυ-
λακὴ της δὲν μεταχειρίζεται τοὺς Ἑλλη-
νας κατὰ διάφορον τρόπον, ἀπὸ ἐκεῖνον,
μὲ τὸν ὁποῖον τοὺς μεταχειρίζεται καὶ ἡ
χωροφυλακὴ τῆς Ἑλλάδος, Ἑλληνες εἴ-
νε καὶ οἱ βορειοηπειῶται, καὶ προορι-
σμός των εἶνε νὰ δέρονται ἀπὸ τὰ ὄργανα
τῆς τάξεως. Αὐτὸ τοῦλάχιστον—θὰ
μᾶς ἀπαντήσῃ ἡ Ἀλβανία—ἐδιδάχθημεν
ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν χωροφυλακὴν. Μήπως
καὶ τὸ ἀνακοινωθὲν ἐπὶ τοῦ ἐπεισοδίου
τῆς Ἀμερικανίδος δὲν ἐπεκαλέσθη τὴν
ἐλληνικότητα τῆς παθούσης κυρίας διὰ
νὰ δικαιολογήσῃ τοὺς βανδαλισμοὺς τοῦ
ἐνωμοτάρχου;

Αἱ αὐθαίρεσαι τῶν Ἀλβανῶν ἐπεξετά-
θησαν καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν Ἡπειρον. Ὁ
Ἀλβανὸς πρόεδρος
«ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» ἐνὸς χωρίου τῆς
(31 Ἰουλίου) Τσαμουργιάς ἀσκεῖ

προκλητικῶς ἀνθελληνικὴν προπαγάνδαν,
ἀκολουθῶν τὴν τακτικὴν τῶν σκιπιδάρη-
δων τυραννίσκων τῆς Βορείου. Ἐκεῖ ἐ-
φθάσαμεν λοιπόν; Νὰ μᾶς ραπίζουν οἱ
Ἀλβανοὶ καὶ μέσα εἰς τὸ σπίτι μας;

Μιὰ μαργαρίτα μάδησα, στὸ ἀπόσκιο
(—τὴν αὐγὴ—
μιανῆς ἐλῆας. Κι' ἂν μ' ἀγαπᾷς τῆς ρώ-
(τησα, ἔνα-ἔνα,
τὰ πέταλα. Μὰ ἀπάντεχτα, βαρεῖα καὶ
(λυπημένα
«ὄχι!» μοῦ ἀπόειπε τὸ στερνό, ποῦ πά-
(τησα στὴ γῆ.

Τὴν κύτταξα : Στὴν ὄψη της, ὡς ἡ βα-
(θειὰ πληγὴ
τοῦ μαδημοῦ της, νάχυσεν τὸ αἶμα της,
(ῶϊμένα
πόσο χλωμὴ—πόσο χλωμὴ, στὰ μάτια τὰ
(θλιμμένα,
ἐφάνη ἡ μαργαρίτα μου, στὸ ἀπόσκιο
(τὴν αὐγὴ.

Κι' εἶπα στὸ νοῦ; Ἀν βρέθηκες σιμά
(της μιὰ βραδεῖα
καὶ σοῦ ἀφοκράσθη τὴν ψυχὴ καὶ σοῦει-
(δε τὴν καρδιά
—τί κρύβει καὶ τί σκέφτεται. Κι' ἂν,
(σὰν τὰ παραμῦθια,

ἐμάντεψέ της τὸ κρυφὸ κι' ἀμάντευτό
(της πόχει :
Ποιὰ 'πὸ τίς δυό σας, τάχατες, νὰ λέῃ
(μου τὴν ἀλήθεια ;
'Εσύ, ποῦ λές πῶς μ' ἀγαπᾷς ἢ κείνη,
(ποῦεἰπεν ὄχι ;

ΤΑΚΗΣ ΤΣΙΑΚΟΣ

ΤΟ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΟΥ Κ. Π. ΜΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καὶ ἤδη ἐρχόμεθα εἰς τὸ σχολι-
κὸν ζήτημα, αὐτὸ ποῦ ἔδωκεν ἀ-
φορμὴν εἰς τὴν ἐσχάτως δημιουρ-
γηθεῖσαν θλιβεράν κατάστασιν.

Ἀνεφέρομεν πρὸ ὀλίγου ὅτι ἡ
Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις, διὰ τῆς δη-
λώσεως τοῦ 1921, εἶχεν ἀναλάβει
τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσχῃ εἰς
τὴν Κ. Τ. Ε. λεπτομερῆ στοιχεῖα
ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῶν μειονοτή-
των, οὐσιαστικῶς δηλ. τῆς ἑλληνι-
κῆς μειονότητος.

Καὶ ἔδωκε πράγματι μερικὰς
πληροφορίας τὸ 1922.

Κατ' αὐτὰς ὁ ἑλληνόφωνος ὁρ-
θόδοξος πληθυσμὸς τῆς Νοτίου
Ἀλβανίας ἀνέρχεται εἰς 16.000.
Ἑλληνικὰ σχολεῖα 36, μαθηταὶ
2614, διδάσκον προσωπικὸν 40. Καὶ
ἐπὶ τῶν δύο σημείων δηλ. τόσον
ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν, ὅσον καὶ
ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν σχολεί-
ων αἱ ἐπίσημοι Ἀλβανικαὶ πληρο-
φορίαι εὐρίσκονται εἰς μεγάλην
ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν πραγματικό-
τητα.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς
Ἐπιτροπῆς Ἑρεῦνης, ποῦ εἶχε στά-
λῃ τὸ 1922 εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἀπὸ
τὴν Κ. Τ. Ε. ὁ ἑλληνόφωνος πληθυ-
σμός τῆς Β. Ἡπείρου ἀνέρχεται
ὄχι εἰς 16 ἀλλὰ εἰς 40.000.

Ὡς πρὸς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα,
ἐλειτουργοῦν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐ-
κείνην ὄχι 36, ἀλλὰ περὶ τὰ 100 μὲ
150 περίπου διδασκάλους.

Θὰ παρατηρήσῃτε ὅτι γίνεται
λόγος περὶ ἑλληνοφώνου μόνον
πληθυσμοῦ. Ἀλλὰ πλὴν τῶν γλωσ-
σικῶν μειονοτήτων προστατεύον-
ται ἐξ ἴσου καὶ αἱ φυλετικαὶ μειο-
νότητες. Εἰς τὴν Β. Ἡπειρον ὅπως

εἶδομεν ἀνωτέρω οἱ Ἀλβανόφωνοι,
ὁρθόδοξοι τὸ θρήσκευμα καὶ Ἕλλη-
νες τὴν ψυχὴν καὶ τὴν συνείδησιν
εἶναι περίπου ὅσοι καὶ οἱ ἑλληνό-
φωνοι. Καὶ αὐτοὶ δικαιοῦνται νὰ
ἔχουν σχολεῖα ἰδικὰ των. Μέχρις ἰ-
δρύσεως τοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτους
καὶ μεταγενεστέρως ἀκόμη τὰ
σχολεῖα των ἦσαν ἑλληνικά.

Οὐδέποτε διεισπνεύθησαν καὶ οἱ
ἄνθρωποι νὰ συντηρήσουν σχολεῖα
μὴ ἑλληνικά. Μιλοῦσαν στὰ σπίτια
των Ἀλβανικὰ ἀλλὰ θεωροῦσαν
ὡς γλῶσσαν ἐκπαιδεύσεως μόνον
τὴν ἑλληνικὴν. Εἶνε ἀναμφισβήτη-
τον ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ πληθμοὶ δύ-
ναι νὰ ἀπαιτήσουν τὴν ἐκ νέου
λειτουργίαν τῶν σχολείων των. Τὸ
δικαίωμά των οὔτε ἐχάθη, οὔτε πα-
ρεγράφη. Θὰ εἶνε καλὸν νὰ ἔχω-
μεν ὑπ' ὄψιν αὐτὰς τὰς σκέψεις
καὶ παρατηρήσεις, ὡς ἴσως γίνε-
ται λόγος περὶ τῆς ἑλληνικῆς μειονό-
τητος τῆς Ἀλβανίας. Περιλαμβά-
νει ὅλον τὸν ὁρθόδοξον πληθυ-
σμόν τὸν ἔχοντα ἑλληνικὴν συνεί-
δησιν καὶ ψυχὴν καὶ ὄχι μόνον
τοὺς ὁμιλοῦντας τὴν ἑλληνικὴν. Μὲ
αὐτὴν τὴν θεωρίαν οἱ Μικρασιαῖ-
ται Ἕλληνες θὰ ἔπρεπε νὰ θεω-
ροῦνται Τοῦρκοι καὶ οἱ Τοῦρκοι
τῆς Κρήτης Ἕλληνες.

Μὲ τὴν πάροδον τοῦ καιροῦ ἡ
ἑλληνικὴ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν Β.
Ἡπειρον ἐφθίνει. Χρόνον μὲ χρόνον
ὁ ἀριθμὸς τῶν σχολείων ἡλαττοῦ-
το. Ὡλιγότερον συγχρόνως καὶ αἱ
ὥραι διδασκαλίας τῶν ἑλληνικῶν
εἰς τὰ σχολεῖα ποῦ ἔμεναν. Ἐμει-
οῦτο φυσικὰ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν
διδασκάλων. Καὶ οὕτω εἰς διάστη-
μα δέκα μόλις ἐτῶν ἀπὸ τὰ 100
σχολεῖα μὲ τοὺς 150 διδασκάλους
τοῦ 1922, ἐφθάσαμεν τὸ 1932 εἰς 10

μόλις σχολεία με 10 διδασκάλους. Το 1933 έκλεισαν και αυτά.

Είναι άκρως λυπηρόν αυτό το κατάντημα όταν μάλιστα σκέπτεται κανείς την λαμπράν θέσιν της ελληνικής παιδείας, εις πολύ πρόσφατον ακόμη παρελθόν. Ἄς πάρωμεν ὡς παράδειγμα τὴν Κορυτσάν, ἡ ὁποία θεωρεῖται προπύργιον τοῦ Ἀλβανισμοῦ. Τὸ ἐλληνικὸν τῆς λύκειον ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ τοῦ 1724. Τὸ 1920 ἡ τότε γαλλικὴ διοίκησις διὰ τῆς στατιστικῆς τῆς μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἐπὶ 4.617 μαθητῶν τῆς περιφερείας οἱ 4175 φοιτοῦν εἰς ἐλληνικά σχολεῖα καὶ μόλις 442 εἰς Ἀλβανικά. Ἐν τούτοις τὸ 1931 εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν ἔλειτούργουν 13 Ἀλβανικά σχολεῖα, 4 ἢ 5 ξένα ἰδρύματα, ἀμερικανικόν, ρουμανικόν, ἰταλικόν καὶ γαλλικόν. Ὡς πρὸς τὰ ἐλληνικά σχολεῖα, οὔτε ἵχνος πλέον.

Εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ Ἀλβανικὴ διοίκησις ἔκαμε ὅ,τι μπόρεσε γιὰ νὰ καταστρέψῃ αὐτὸ τὸ ἔργον, ποῦ ἐδημιούργησε προσπάθεια γενεῶν ὀλοκλήρων. Τὸ τελευταῖον κτύπημα ἐδόθη μετὰ τὴν συνταγματικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ 1933. Ἐτροποποιήθη τὸ Ἀλβανικὸν σύνταγμα τοῦ ὁποίου τὸ ἀρθρον 206 διετυπώθη ὡς ἑξῆς :

«Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν Ἀλβανῶν πολιτῶν εἶναι δικαίωμα τοῦ Κράτους καὶ παρέχεται μόνον εἰς τὰ Κρατικὰ σχολεῖα καὶ ἰδρύματα τῶν διαφόρων βαθμῶν συμφώνως τῷ νόμῳ. Ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις εἶνε ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντα πολίτην Ἀλβανὸν καὶ παρέχεται δωρεάν. Τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα-οἰασδήποτε κατηγορίας καὶ ἂν εἶνε-ἅτινα ἔλειτούργουν μέχρι σήμερον κλείονται».

Δυνάμει τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἀπηγορεύθη ἡ λειτουργία τῶν σχολῶν τῆς ἐλληνικῆς μειονότητος διότι ταῦτα ἐθεωρήθησαν ἰδιωτικά.

Ἀλλὰ, εὐλόγως θὰ ἐρωτήσετε, πῶς συμβιβάζεται ἡ Ἀλβανικὴ Κυ-

βέρνησις τὸ μέτρον τοῦτο μετὰ τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἀνεγνώρισε τὸ 1921 διὰ τῆς περιφήμου Δηλώσεώς της εἰς τὴν ἐλληνικὴν μειονότητα νὰ διατηρῇ κοινοτικά σχολεῖα ;

Κατὰ τοὺς Ἀλβανοὺς δὲν ὑπάρχει καμμία ἀντίφασις.

Ἀνελάβομεν λέγουν, νὰ ἐξασφαλίσωμεν εἰς τὰς μειονότητας δικαιώματα ἴσα πρὸς τὰ τῆς πλειονότητος. Αὐτὸ ἀνσφένει ἐπὶ λέξει τὸ ἀρθρον 5 τῆς Δηλώσεως, (... «Θὰ ἔχωσιν ἰδίως ἴσον δικαίωμα, νὰ διατηρῶσι, διευθύνωσι σχολεῖα...»). Ἀφοῦ λοιπὸν διὰ τοῦ νέου Συντάγματος ἡ πλειονότης στερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ συντηρῇ ἰδιωτικά σχολεῖα ἔπεται ὅτι καὶ ἡ μειονότης ἡ ὁποία ἔχει ἴσα δικαιώματα χάνει καὶ αὐτὴ τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἄλλως θὰ καθίστατο προνομιοῦχος κατηγορία πολιτῶν.

Τὸ ἐπιχείρημα εἶναι εὐφύες ἐκ πρώτης ὄψεως. ὅχι ὅμως καὶ σοβαρόν.

Νομικῶς ἡ θέσις τῶν μειονοτήτων εἶναι ἀκλόνητος.

Ἐχουν τεθῇ ὑπὲρ αὐτῶν ὠρισμέναι διατάξεις, τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶνε ὅχι νὰ τὰς καταστήσουν προνομιοῦχους ἀλλ' ἀπλῶς νὰ ἐξασφαλίσουν οὐσιαστικὴν ἰσότητα μετὰ τῶν δύο στοιχείων, αὐτὰς δὲ τὰς διατάξεις δὲν ἡμποροῦν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ τὰς θίξουν τὰ ἐνδιαφερόμενα Κράτη διὰ μονομερῶν μέτρων ἐσωτερικοῦ δικτύου. Ἐὰν ἐπιθυμοῦν νὰ τὰς μεταρρυθμίσουν δὲν ἔχουν παρὰ νὰ ἀποταναθῶν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Κ. Τ. Ε. Αὐτὸ καὶ μόνον εἶναι ἀρμόδιον. Εἶνε δόγμα τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου ὅτι ὁ ἐσωτερικὸς νόμος δὲν ἡμπορεῖ νὰ κατισχύσῃ τῶν διεθνῶν συμβατικῶν διατάξεων. Ἀλλοίμονον ἂν κάθε Κυβέρνησις ἰδιοκαυτοῦ μετὰ τῆς ἐρμηνείας καὶ ἐσωτερικοῦς νόμους νὰ τροποποιῇ διεθνεῖς συνθήκας. Οὔτε μίαν στιγμὴν δὲν θὰ ἡμποροῦσε νὰ διατηρηθῇ ἀρμονικὴ συμβίωσις τῶν Κρατῶν. Πρῶ-

τιστον καθῆκον Κρατῶν καὶ ἀτόμων εἶναι ὁ σεβασμὸς τῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεων, *Parta servanda sunt* ἔλεγαν οἱ Ῥωμαῖοι.

Τὸ δικαίωμα τῶν «μειονοτήτων» νὰ συντηροῦν ἰδικὰ τῶν σχολεῖα ἀποβλέπει εἰς κάποιον σκοπὸν. Εἶναι τὸ μέσον, καὶ μάλιστα τὸ κυριώτερον, τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐθνισμοῦ τῶν ὑπὸ ξένην κυριαρχίαν καὶ διοίκησιν. Δὲν πρόκειται ἀπλῶς νὰ διδάσκωνται τὰ παιδιὰ τὴν γλῶσσαν τῶν ἀλλανὰ ἐκπαιδεύωνται εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν. Ἡ διαφορὰ εἶνε τεραστία. Τοιοῦτον ζήτημα δὲν τίθεται ὅμως ὡς πρὸς τὴν πλειονότητα. Δὲν θίγεται κανὲν ζωτικὸν τῆς συμφέρον ἂν καταργηθῶν αἱ ἰδιωτικαὶ σχολαί. Συνεπῶς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ κοινοῦ μέτρου καὶ εἰς τοὺς μὲν καὶ εἰς τοὺς δέ, ἀνατρέπει οὐσιαστικῶς τὴν μεταξὺ τῶν δύο στοιχείων ἰσότητα εἰς βάρος τῆς μειονότητος, ἡ ὁποία μόνη στερεῖται τοῦ μέσου τῆς ἐθνικῆς τῆς συντηρήσεως καὶ ἀναπτύξεως.

Ἦτο φυσικὸν τὸ μέτρον τοῦτο τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐξέγερσιν τοῦ ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Β. Ἠπείρου, ὁ ὁποῖος ἀπετάθη εἰς τὴν νόμιμον προστάτιδά του, τὴν Κοινωσίαν τῶν Ἐθνῶν. Ὁμοίαν προσφυγὴν ἔκαμε καὶ ὁ Καθολικὸς Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἀλβανίας διότι ἐθίγοντο καὶ τὰ σχολεῖα τῶν καθολικῶν.

Ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ ὑπενθυμίσω ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ μίαν ἄλλην προσφυγὴν, τὴν τοῦ ἐλληνικοῦ Συλλόγου διὰ τὴν Κ.Τ.Ε., ἡ ὁποία ἔπαιξε σημαίνοντα ρόλον εἰς τὴν ὅλην ὑπόθεσιν.

Ὁ Σύλλογός μας τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶνε ἡ διάδοσις τῶν ἀρχῶν τῆς Κ.Τ.Ε. περὶ διεθνoῦς ἀλληλεγγύης καὶ συνεργασίας εἰς τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, δὲν ἡμποροῦσε παρὰ νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνὴν ἐνώπιον μιᾶς

καταστάσεως, ἡ ὁποία ἀπετέλει ἄρνησιν ὅλων αὐτῶν τῶν ἀρχῶν καὶ πρόκλησιν ἐναντίον τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Γενεῦς ἐπὶ ἐνὸς θέματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἰδιαίτέρως ὁ ἐνδιαφέρεται, διότι ἐτάχθη φρουρὸς καὶ ἐγγυητῆς τῶν δικαίων τῶν μειονοτήτων.

Ἀπηυθύνθημεν εἰς τὴν ἐν Γενεῦῃ ἐδρεοῦσαν Διεθνή Ἐνωσιν τῶν Συλλόγων διὰ τὴν Κ.Τ.Ε. καὶ ἐζητήσαμεν τὴν ἐπέμβασίν της παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ. Εἶμαι εὐτυχὴς νὰ σᾶς εἴπω ὅτι εὐρωμεν συμπάθειαν, ἡ ὁποία δὲν ἀπέκλεισε καθόλου τὴν ἀμερόληψίαν καὶ πρόθυμον συνδρομήν.

Ἡ Διεθνὴς Ἐνωσις τῶν Συλλόγων τῆς Κ.Τ.Ε. εἶναι ἀσφαλῶς ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐγκυροτέρους καὶ ἰσχυροτέρους διεθνεῖς ἰδιωτικοὺς ὀργανισμοὺς ποῦ ἐπιδιώκουν τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ΚΤΕ. Ἡτύχησε νὰ ἔχῃ Προέδρους, ὅπως ὁ πολὺς λόρδος Σέσιλ, ἡδὴ δὲ διατελεῖ ὑπὸ τὴν προεδρίαν ἐνὸς διαπρεπεστάτου διεθνολόγου, τοῦ καθηγητοῦ Giannini. Ὁ κ. Giannini διάνοιξα φωτεινοτάτη καὶ ἀνθρώπος σπανίας εὐφυΐας, εἶναι οὕτως εἰπεῖν ὁ μόνιμος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἰταλίας εἰς ὅλα τὰ σπουδαῖα διεθνή συνέδρια τὰ συνερχόμενα εἰς τὴν ΚΤΕ καὶ σκοπὸν ἔχοντα τὴν μελέτην θεμάτων τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου. Εἶναι ὁ ἐπίσημος σύμβουλος τοῦ Ἰταλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, φέρων τὸν βαθμὸν τοῦ πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ, ἐσχάτως δὲ ἔλαβε τὸ ἐπίζηλον ἄξιωμα τοῦ Γερουσιαστοῦ. Ὑποθέτετε πόσην σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ παρὰ τῇ Κ.Τ.Ε. ἕνα διάβημα ὀργανισμοῦ διεθυνομένου ἀπὸ ἀνδρας τοιαύτης περιωπῆς καὶ διεθνoῦς κύρους.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενο)

ΦΛΕΓΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΑΠΟΜΟΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΝΥΤΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ Κ. ΝΟΤΗ ΠΕΡΗ

ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ»

Ἀπὸ τοῦ 1932 αἱ μετὰ τῆς γείτονος Ἀλβανίας ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ διεκόπησαν. Ἡ δολοπλόκος μεγαλοφυΐα!... τοῦ Ἰταλοῦ δικτάτορος εἶχεν ἐπιτύχει νὰ καταστήσῃ τὸν Ἀλβανὸν Βασιλέα ἀστυνομικὸν σταθμάρχην τῆς Φασιστικῆς Ἰταλίας ἐπὶ τῶν Δαλματικῶν ἀκτῶν. Τελεῖα ἀπομόνωσις τόσοον πρὸς τὴν Ἰουγκοσλαβίαν ὅσον καὶ πρὸς τὴν Ἑλλάδα καθιερώθη εἰς κάθε ἐμπορικὴν συναλλαγὴν.

Κατ' ἀρχὰς οἱ καλοὶ μας γείτονες Ἀλβανοὶ δὲν παρασηθάνησαν τὸν δυσμενέστατον ἀνίκητον τῶν ἀφρονεστάτου αὐτοῦ τομήματος τῶν. Ὅταν ὅμως ἐξεκκοκαλίσθη τὸ «μέγα» δάνειον τῆς «Ἀλβανικῆς ἀνασυγκροτήσεως» — τὸ «πινάκιον» αὐτὸ φακῆς, διὰ τοῦ ὁποίου κατὰ πρωτοφανῆ τρόπον εἰς τὴν σύγχρονον ἱστορίαν ἐξηνδραποδίσθη εἰς τὸν Φασισμόν ὁ ἀγέρωχος καὶ ἀνδρικότατος Ἀλβανικὸς λαός, οἱ Κυβερνῆται τῶν Τιράνων ἐνεθυμήθησαν τὴν σοφὴν ῥῆσιν τῆς γκαμήλας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἀνήφορον καὶ τὸν κατήφορον ὑπάρχει καὶ ἴσωμα. Καὶ τότε, παρ' ὅλα τὰ δεσμά, τὰ ὁποῖα ἐθελουφλοῦντες ἀπὸ ἀκατάσχετον ἀρχομανίαν ἐδέχθησαν νὰ τοὺς ἐπιβάλῃ ὁ Ντοῦτσε ἥρχισαν νὰ ἐπιδιώκουν προσέγγισιν μὲ τὸ Βελιγράδιον. Εἶχον βλέπετε κακομάθει. Καὶ ἀντὶ εἰλικρινοῦς συνεργασίας, μὲ κλασικωτάτην ἀφέλειαν ἐπίστευσαν ὅτι τοὺς ἐδίδετο εὐκαιρία νὰ ἀποτινάξουν τὴν Ἰταλικὴν ἐπικυριαρχίαν καὶ νὰ γίνουν Γιουγκοσλαῖοι. . . χωροφύλακας ἀντὶ νέου «μεγάλου δανείου» Ἀλβανικῆς ἀνασυγκροτήσεως! Ὡς ἦτο φυσικὸν τὸ μωρότατον αὐτὸ «κόλλο» ἀπέτυχε. Τὸ Βελιγράδιον βεβαίως εὐχαρίστως θὰ ἔβλεπε τὴν Ἀλβανίαν ἀποσπασμένην τῶν Φασιστικῶν

δυνάμεων. Ὑπὸ τὴν ἀσφαλὴ ὁμως προϋπόθεσιν θετικωτάτης εἰλικρινοῦς συνεργασίας καὶ οὐχὶ ἐκβιαστικοῦ «πλιατσικολογήματος» πρὸς διατήρησιν τῆς ἀρχομανοῦς ὀλιγαρχίας τοῦ Ἀχμέτ Ζώγου.

Οἱ Ἀλβανοὶ κυβερνῆται τότε, ὅπως ὁ πνιγόμενος, ποὺ πιάνεται ἀπὸ τὰς τριχὰς τῆς κεφαλῆς του, ἔσυραν νὰ βήματά των εἰς τοὺς προθαλάμους τοῦ Ντοῦτσε. Μετὰ μυρίους προπληκισμοὺς ἐπέτυχαν κάποιαν νέαν συνδρομὴν. Ἦτο ὁμως αὕτη τοσοῦτον μηδαμινή, ὥστε ὅχι μόνον δὲν τοὺς ἐξήγαγεν ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον τῆς ἀφρονος ἐκουσίας ἀπομονώσεώς των μὲ τοὺς φυσικοὺς γειτονάς των Ἑλληνας καὶ Γιουγκοσλαῖους, ἀλλὰ καὶ τοὺς περιέπλεξεν ἐπικινδύνως εἰς τὰ κατακτητικὰ δίκτυα τοῦ Φασισμού.

Ἦδη, εἰπέμ ποτε ἄλλοτε, ἀδυσωπῆτως οἱ Κυβερνῆται τῶν Τιράνων ἐτέθησαν πρὸ τοῦ διλήματος τῆς διατηρήσεως τοῦ Ἰταλικοῦ ζυγοῦ ἢ τῆς προτιμῆσεως ἀδελφικῆς συνεργασίας μετὰ τῶν γειτόνων τῆς Ἑλλάδος καὶ Γιουγκοσλαβίας.

Ὡς πρὸ τίνος ἡ ἀγγλικὴ «Νῆαρ» Ἦστ Κλοῦς Ἰνδία ἀνέγραψεν ἐγένοντο πρὸς αὐτοὺς σοβαρώταται προτάσεις ἀπὸ τὴν Γιουγκοσλαβικὴν Κυβέρνησιν. Εἴμεθα δὲ εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εὐχαρίστως θὰ ἀπεδέχετο εἰλικρινῆ συνεργασίαν. Ἐν τοιοῦτον εὐχάριστον εἶναι ὅτι παρὰ τὸ ὑφιστάμενον κληρογμ εἰς τὰς Ἑλληνοαλβανικὰς συναλλαγὰς ὁ Ὑπουργὸς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας κ. Στεφανόπουλος μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Περμαζόγλου υπέγραψαν πρὸ τινων ἡμερῶν ἀπόφασιν, ἥτις εὐθὺς ὡς κατ' αὐτὰς δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως θὰ τεθῇ

εἰς ἐφαρμογὴν, διὰ τῆς ὁποίας πρὸς πληρεστέραν διευκόλυνσιν τῶν συναλλασσομένων καθορίζονται σαφῶς τὰ Τελωνεῖα διὰ τῶν ὁποίων θὰ γίνωνται αἱ εἰσαγωγαὶ καὶ ἐξαγωγαί. Σχετικῶς μᾶς διεσαφηνίσθη ἀρμοδίως ὅτι «ἐφ' ὅσον ἡ Ἀλβανία ἤθελεν εἰσαγάγει περισσότερα ἑλληνικὰ προϊόντα ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκ τοῦ κληρογμ ὑποχρεώσεως ἀναλόγου εἰσαγωγῆς εἰς Ἑλλάδα ἀλβανικῶν, ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις εἶναι διατεθειμένη νὰ παρᾶσχῃ ἰδιαζούσας εὐκολίας ἀποδεικνύουσα ἐμπράκτως τὰς εὐμενεῖς διαθέσεις της διὰ μίαν σνεωτέραν καὶ εἰλικρινεστέραν ἑλληνοαλβανικὴν προσέγγισιν.

Σπουδαίωτατον ἐπίσης ῥόλον ἐν προκειμένῳ θὰ ἔχουν αἱ ὁσονοῦπω ἀποπερατούμεναι μεγάλαι ὁδικαὶ ἀρτηρίαι τῆς ἑλληνικῆς παραμεθορίου Ἡπείρου ἥτοι Ἡγουμενίστης — Ἰωαννίνων, Ἰωαννίνων — Τρικάλων καὶ Κονίτης — Ἀνασελίτης. Δι' αὐτῶν πλήρης καὶ τελεία ἐπικοινωνία τῆς παραμεθορίου Τσαμουγιάς, τοῦ Πωγωνίου καὶ τῆς Κονίτης θὰ συντελεσθῇ πρὸς δλόκληρον τὴν Θεσσαλίαν καὶ κυρίως τὴν Μακεδονίαν. Ἡ ὁδὸς μάλιστα Ἡγουμενίστης — Ἰωαννίνων συμπίπτουσα μὲ τὴν περίφημον ῥωμαϊκὴν Ἐγνατίαν ὁδὸν ὡς ἀποτελοῦσα τὴν ἀφετηρίαν τῆς συνδέσεως τοῦ Ἰονίου πελάγους μετὰ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἔχει χαρακτηρησθῇ ὑπὸ τῆς Βαλκανικῆς Διασκέψεως ὡς Διὰλβανικὴ. Παρ' ὅλον δὲ ὅτι ὑπάρχουν οἱ φρονούντες ὅτι ἡ Ἐγνατία ὁδὸς ἔγινεν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων πρὸς ἐξυπηρέτησιν μόνον στρατιωτικῶν ἀναγκῶν πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον, ὡς ὑποστηρίζουν καὶ ἐξηφανίσθη, θετικώτατα δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας μεγάλως θέλει συμβάλει διὰ τὴν ἐμπορικὴν καὶ παραγωγικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἀνω Ἡπείρου. Ἐὰν δὲ γίνωιν καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀποξηραντικὰ ἔργα, ὡς τοῦλάχιστον εἰς συνέντευξιν τοῦ διὰ τοῦ «Ἀνεξαρτήτου» τῶν Ἀθηνῶν τῆς 23ης Ἰουλίου μᾶς διεβεβαίωσεν ὁ νέος Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητῆς Ἡπείρου κ. Τσιόκος, ἀσφαλῶς τότε ἡ Ἀλβανία διὰ πολλοὺς καὶ ποικίλους λόγους θὰ

εἶναι πλέον ὑποχρεωμένη νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν μὲ τὴν Ἑλλάδα ἐπικοινωνίαν.

Ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις δὲν ἔχει παρὰ νῦν προτιμῆσιν. Εἶναι ἡλίου φαεινότερον ὅτι ἡ ἀποτίναξις τοῦ Ἰταλικοῦ ζυγοῦ καὶ ἡ ἀνευ «κουτοπονῆρων» ἐλιγμῶν προσέγγισις μὲ τὴν Γιουγκοσλαβίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐνδείκνυται νὰ συντελεσθῇ τὸ ταχύτερον. Οὕτω καὶ μόνον θὰ εὕρῃ τὸ σωτήριον δι' αὐτὴν «ἴσιωμα καὶ θὰ δυνηθῇ νὰ καταλάβῃ τὴν φυσικὴν τῆς θέσιν εἰς τὴν Βαλκανικὴν οἰκογένειαν. Ἀρκετὰ κατεξητελέσθη ἀπὸ τὰ δεινοπαθήματα τῆς εἰς τὰς Φασιστικὰς ἀτραπούς.

Εἶναι μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ περιπτυχθῇ τὴν σωφροσύνην!

ΤΡΑΓΗΜΟΤΙΚΟ

Ο ΠΟΝΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ

(Πολιτσιανίτικο)

Κάτω στὰ πέντε μάρμαρα
στὰ ἔξι λιθαρίτσια
δὲν μπορῶ ἡ μαύρη δὲν μπορῶ

Κοράσιω ἦταν ἄρρωστη
βαρεῖα γιὰ νὰ πεθάνει
χάνομαι, ἡ μαύρη, χάνομαι.

Χίλιοι γιατροὶ μπαϊνόβγαϊναν
καὶ γιατρεῖα δὲ βρῖσκαν
δὲ μπορῶ ἡ μαύρη δὲ μπορῶ.

Σύρτε γιατροὶ στὰ σπῖτια σας
σύρτε καὶ στὸ καλὸ σας
χάνομαι, ἡ μαύρη, χάνομαι.

Τὸν πόνο πῶχω στὴν καρδιά
δὲ γράφουν νὰ χαρτίά σας
δὲ μπορῶ ἡ μαύρη δὲ μπορῶ
χάνομαι, ἡ μαύρη, χάνομαι.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

ΑΡΘΡΟΝ ΜΕΣΣΑΓΕΡ Δ' ΑΘΗΝΕΣ

Μετάφρ. Συνεργάτιδός μας ΕΛ. Κ.

Αί ύφιστάμεναι ἐν Ἀλβανίᾳ οἰκονομικαὶ δυσχερεῖαι ἐμπνέουν τὴν Κυβέρνησιν ταύτης νὰ προβῇ εἰς εὐρείας μεταρρυθμίσεις ὁποῦθεν ἀναμένει πολλὰ τὰ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα.

Ἐν ἀπὸ τὰ μέτρα, ἅτινα προσεχῶς θέλουσι ληφθῆ εἶναι ἡ ἀναδιοργάνωσις τοῦ Ἐθνικοῦ νομίσματος καὶ ἡ αὐξήσις τῆς κυκλοφορίας τραπεζογραμματίων.

Νόμος, πρὸ πολλοῦ δημοσιευθεὶς, ἐπέτρεπε εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἀλβανίας νὰ προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν νέων χαρτονομισμάτων ἀντιπροσωπευόντων ἀξίαν ἑνὸς ἑκατομμυρίου χρυσῶν φράγκων.

Ἐὰν ὅμως τελικῶς εὐρεθῇ ὅτι ἡ Ἀλβανικὴ Τράπεζα εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον Ἰταλικὴ μὲ ἔδραν ὅχι εἰς τὰ Τίρανα ἀλλ' εἰς Ρώμην καὶ ὅτι τὰ ἀποθεματικά της κεφάλαια ἀνήκουν κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν Ἰταλίαν τότε ἡ νομισματικὴ αὕτη μεταρρυθμίσις ἀπόκειται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς χεῖρας τῶν Ἰταλῶν. (Ἀκολούθως ἀναφέρεται ἡ σημασία νέου νόμου διὰ τὸν χρεώστην καὶ ἡ βιομηχανοποίησις τοῦ καπνοῦ).

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κ. Μπεράτι ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν συστήσεως γεωργικῶν συνεταιρισμῶν.

Ἐπὶ τούτῳ συνεδρίασε ἐν Τιράνῃ συνέλευσις διὰ τὴν κεντρικὴν κατεύθυνσιν τῶν συνεταιρισμῶν αὐτῶν, οἱ ἅποιοι καλοῦνται νὰ παίξουν σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνύψωσιν τῆς χώρας.

Τὰ ἀρμόδια κέντρα ὡσαύτως προσπαθοῦν νὰ ἐνθαρρύνουν τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον διὰ τὴν διάθεσιν περισσοτέρων Ἀλβανικῶν προϊόντων εἰς ξένους ἀγοράς.

Ἡ δυσχερὴς θέσις τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἀλβανίας παρέχει ἐξ ἄλλου εἰς τὴν

Ἰταλίαν τὴν ἀφορμὴν ἀνανεώσεως τῆς ὁσημέραι ἐν Ἀλβανίᾳ κλονιζομένης ἐπιρροῆς της.

Ὡς γνωστὸν αὕτη παρέσχεν *εἰς τὴν Ἀλβανίαν δάνειον τριῶν ἑκατομμυρίων χρυσῶν φράγκων χωρὶς καμμίαν ἐγγύησιν.

Οἱ Ἀλβανοὶ ἐν τῇ ἀφελείᾳ των ἐθεώρησαν τὸ δάνειον τοῦτο ὡς δῶρον φιλίας ἕναντι τοῦ ὁποίου δὲν ὑπεβόλυντο εἰς καμμίαν ὑποχρέωσιν καὶ φυσικὰ οὐδέποτε ἐσκέφθησαν πῶς θὰ ἐγίνετο ἡ ἐξόφλησίς του.

Οἱ Ἰταλοὶ ἐντείνοντες τὰς προσπάθειάς των ἐργάζονται διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν πετρελαιοπηγῶν τῆς Ν. Ἀλβανίας καὶ ἐλπίζουν ν' ἀποκομίσουν σημαντικὰ κέρδη δεδομένου μάλιστα ὅτι εἶναι κυρίαρχοι πολλῶν κλάδων ἐργασίας...

*Σ. Σ. Β. Η.— Πρὸ τριῶν ἡδὴ μηνῶν ἐσχο-
λιάζομεν τὴν παροχὴν αὐτὴν τοῦ δανείου καὶ
ἐξεφράζομεν τοὺς φόβους μας διὰ τὴν γενναίω-
δωρίαν τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας.

Λόγῳ πληθώρας ὕλης ἡ συνέ-
χεια τοῦ Ἱστορικοαρχαιολογικοῦ
μας ἀναγνώσματος «Ἐπιγραφαὶ
καὶ Ἐνθυμήσεις ἐκ τῆς Β. Ἠπει-
ρου» τοῦ ἐπιφανοῦς μας συνεργά-
του κ. Π. ΠΟΥΛΙΤΣΑ ἀναβάλλεται
διὰ τὸ προσεχές.

≡ Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑ ≡

Γ. ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ Σουλτάνα ἡ γυναῖκα τοῦ Κώστα Καφέ, ποὺ σκοτώθηκε ἐνδόξως στὸ Μεσο-
λόγγι ἦταν νεωτάτη καὶ ὡραία σὰν χή-
ρεψε. Ἐνας λοιπὸν ἀπὸ τοὺς ἀνδρείους
ὄπλαρχηγούς τοῦ ἀγῶνος τῇ ζήτησε σὲ
δεύτερο γάμο μὰ κείνη ἀρνήθηκε. Τὶ θὰ
γινότανε τὸ παιδί της ὅταν αὐτὴ δευτε-
ροπαντρεύτανε; Κι' ἦταν ἀπὸ Θεοῦ, γρά-
φει ὁ Λαμπρίδης, ποὺ ἀφοσιώθηκε στὸ
παιδί της, ἔτσι ἐκεῖνο χάρις σ'τὴν ἀγω-
γὴ ποὺ τῷ ὤσωσε, κατάρθωσε νὰ γίνῃ ὁ πο-
λὺς Νεόφυτος Δέρκων ὁ φωστήρας καὶ
ζηλωτὴς τοῦ Ἑθνους.

Σὲ πολὺ παλιότερα χρόνια ἡ Ἀργυρῶ
Μονοβύζα, ὅπως τὴν ἀπεκάλεσαν, δὲν ὤ-
κνησε νὰ ἀποδυθῇ σὲ αἵματηρότατο ἀγῶ-
να γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸ χαμὸ τοῦ παιδιοῦ
της.

Ἦταν ἄρχοντας τοῦ Ἀργυροκάστρου
τὸ παιδί της καὶ καταδιώχθη ἀπὸ τοὺς
Ὀθωμανοὺς ποὺ τὸν ἐξετόπισαν. Κατέφυ-
γε φεύγων σ'τὴν Καστάνιανη στὸ σπῖτι
τῶν Ἡγουμενάτων, ἀλλὰ ἐκεῖ γιὰ νὰ τοῦ
σφετερισθοῦν τὴν περιουσίαν, τὸν ἐφόνευ-
σαν. Ἡ μάνα του ἔμαθε ποίος ἦταν ὁ δο-
λοφόνος τοῦ παιδιοῦ της καὶ ἐπὶ κεφαλῇ
ἱππικοῦ ἐξεστράτευσε ἐναντίον τῆς Κα-
στάνιανης καὶ κατέστρεψε τὰ σπιτία τῶν
Ἡγουμενάτων καὶ τὸν Πύργο τῆς Ἀρίνι-
στας. Ἦταν τόσο καταπληκτικοὶ οἱ ἀθλοὶ
της ὥστε τὴν ὠνόμασαν μονοβύζα ποὺ
σημαίνει κακία, ἀποτρόπαια. Ἡ Ἀργυρῶ
σ'τὴν Καστάνιανη εἶχε κτίσει τὴν ἐκκλη-
σίαν τῆς Ἀγίας Μαρίας καὶ εἶχε πάρει
ἀφορισμὸ ἀπ' τὸ Πατριαρχεῖο κατὰ τῶν
Ἡγουμενάτων ὁ ὁποῖος ἐμνημονεύετο ἐπὶ
400 χρόνια μέχρι τοῦ 1818.

Ἡ Ἠπειρώτισσα μητέρα εἶναι, ὁ μόνος
συντελεστής προόδου τῶν παιδιῶν της.
Μόνη τις περισσότερες φορές, ἀφοῦ ὁ ἄν-
τρας της ἦταν σ'τὴν ξενιτειὰ ἐφρόντιζε
γὰ τὴν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν της κι'
αὕτη εἶναι κείνη ποὺ τοὺς ἐσφυρηλάτισε
τὸν ὁποῖον ἔχουν οἱ Ἠπειρώται χαρα-
κτῆρα.

Ὡς σύζυγος ἡ Ἠπειρώτισσα εἶναι ἡλι-
θινή Πηνελόπη. Ἡ συζυγικὴ πίστις εἶναι
ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα προτερήματά της
καὶ σπάνιες, σπανιώτατες εἶναι αἱ περι-
πτώσεις τῆς παρεκκλίσεως ἀπὸ τὸν γενι-
κὸν αὐτὸν κανόνα.

Μέσα στὸ σπῖτι τοῦ ἀνδρός της δὲν σέ-
βεται μονάχα αὐτὸν ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς
δικούς του. Πεθερά, πεθερός, κουνιάδοι
εἶνε ὅλοι πρόποπα σεβαστά γι'αὐτὴν καὶ

ἐργάζεται ἀκούραστα γιὰ ὅλους. Εἶναι
γνωστὸν πόσο σκληρὴ ἦταν ἡ συζυγικὴ
ζωὴ τῆς Ἠπειρώτισσας τῶν περασμένων
χρόνων, ὅταν δηλαδὴ οἱ ἄνδρες ἔπειτα
ἀπὸ λίγων ἐβδομάδων καλοπέρασι ἔφευ-
γαν γιὰ τὰ ξένα, ἀφίνοντας ἐπὶ χρόνια ὀ-
λόκληρα, εἰκοσαετίες, τριακονταετίες,
μόνες κατὰμονες τὶς γυναῖκες τῶν στὸ
χωριό. Τὴ χρωμάτισε τόσο ὡραία προ-
χθὲς ὁ ἀγαπητὸς κ. Ζῶτος ὥστε νὰ μὴ
χρειάζεται νὰ ἐπανέλθω.

Τοῦτο μόνο ἔχω νὰ προσθέσω. Τὴν καρ-
τερικότητα τῆς Ἠπειρώτισσας συζύγου.

Σηκώνομαι τὴ χαρὰν γιὰτὶ ὕπνο δὲν εὐρί-
(σχω)
ἀνοίγω τὸ παράθυρο κυτᾶζω τοὺς διαβάτες
κυτᾶζω τὶς γειτόνισσες καὶ τὶς καλονυχίζω
πῶς ταχταρίζουν τὰ μικρὰ καὶ τὰ γλυκοβυζαί-
(νουν).

Μὲ πέρνει τὸ παράπονο τὸ παραθύρι ἀφίνω
καὶ μπαίνω μέσα κάθομαι καὶ μαῦρα δάκρυα
(χύνω)

λέει ἡ Ἠπειρώτισσα σύζυγος τοῦ Δημο-
τικοῦ τραγουδιοῦ, ποὺ πέρνω ἀπὸ τὴ Συλ-
λογὴ τοῦ Πολίτη. Δὲν σκέπτεται οὔτε ν'
ἀπιστήσῃ οὔτε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴ συζυγί-
κὴ στέγη, ζητώντας ἄλλου τὴν ἀγάπην καὶ
τὸν ἔρωτα ποὺ τῆς τὰ στερεῖ ὁ ξενιτεμὸς
παρὰ ὑπομένει, καὶ ἀρκεῖται στὸ νὰ γε-
μίσῃ μὲ καυτερὰ δάκρυα τὸ μαντήλι της.

Δὲν διστάζει νὰ ἐκθέσῃ σὲ κίνδυνον τὴ
ζωή της, προκειμένου νὰ σώσῃ τὸν ἄνδρα
της. Πρόχειρο παράδειγμα ἡ γυναῖκα τοῦ
Γ. Μουλά ἀπ' τὸ Τσεπέλοβο. Τὴν ἐποχὴ
τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ ληστεύθηκε ἕνα караβά-
νι ταξειδιωτῶν. Οἱ ληστευμένοι κατείγ-
γελαν τὸ πρᾶγμα τὸν Ἀλῆ καὶ κείνος
διέταξε νὰ συλληφθοῦν οἱ ἔνοχοι. Κατη-
γορήθηκαν τότε ὁ Ἰωάννης Τσιγαρᾶς, οἱ
τρεῖς ἐξάδελφοί του καὶ ὁ Μουλάς. Καὶ οἱ
μὲν πρῶτοι συνελήφθησαν ἀμέσως καὶ κα-
τεδικάσθησαν εἰς θάνατον, ποὺ τὸν ἐξα-
γόρασαν εὐτυχῶς γιὰτὶ οἱ ἄνθρωποι ἦταν
ἀθώοτατοι, ὁ δὲ Μουλάς ἀνεκαλύφθη τε-
λευταῖος.

Ἡ πολυμήχανη ὅμως γυναῖκα τοῦ Μου-
λά δὲν ἄφησε τὸν ἄνδρα της νὰ πάῃ στὰ
Γιάννινα ὅπως τοῦ ἔστειλαν πρόσκλησι.
Θὰ πάω γὰ τοῦ εἶπε καὶ θὰ τὰ ξεμπλέξω.

Τὶ θέλεις ἐσύ ἐδῶ τῆς εἶπε ὁ Ἀλῆ πα-
σᾶς σὰν τὴν εἶδε. Τὸν ἄνδρα σου φώνα-
ξα.

Ὁ ἄνδρας μου, ἀφέντη μου, τώρα ἦλθε
ἀπ' τὴ Βλαχιά καὶ ἐκεῖ, ὅπως ξέρει ἡ
Ὑψηλότης σου, τρῶνε πολὺ τὰ βῶδια. Βῶ-

δια τρώγοντας κι' ο' άνδρας μου ἔγινε βῶδι, Βεζύρη μου, καὶ δὲν εἶχε χάτι νὰ παρουσιάσῃ στὴν ὑψηλότητά σου.

Ο' Ἀλῆς γέλασε μὲ τὴν ἐξυπνάδα τῆς γυναικός, ἔθαύμασε τὸ θάρρος τῆς καὶ αἰντε, σοὺ τὸ χαρίζω ἔσένα τῆς εἶπε!

Θὰ ἐπικαλεσθῶ καὶ πάλι τὴν ἐπικουρία τῆς Δημοτικῆς Μούσης.

Μὰ θὰ παραθέσω τὸ τραγοῦδι τῆς Κυρά Λένης τῶν Κουρέντων.

Ἡ Κυρά-Λένη ἦταν γυναῖκα πλουσιωτάτου ἀνδρός. Χάρις στὰ πλούτη του οἱ γονεῖς τῆς τὴν ἔδωσαν σὲ κείνον, πού ὅμως δὲν ἦταν παρα ἕνας μαραζιάρης. Δικαίωμα οἱ γυναῖκες δὲν εἶχαν νάντισταθοῦν στὴ θέλησι τῶν γονιῶν κι' Κυρά-Λένη πήρε τὸ μαραζιάρη, πράγμα πού τὴν ἔκανε νὰ φθεῖρεται κι' αὐτὴ καὶ νὰ μαραζώνη: Λένη γιατί' εἶσαι κίτρινη; σὲ λένε μαραζιάρη μὴ σὲ βαραίνουν τὰ φλωγιά καὶ τὰ χρυσά στολίδια;

Δὲν μὲ μαραΐνουν τὰ φλωγιά μὴδὲ καὶ τὰ στολίδια

μόν μὲ μαραΐνει ὁ ἄνδρας μου αὐτός, ὁ μαραζιάρης.

Σήκω μαράζη πλάγιασε σήκω μαράζη πέσε κι' ἄπλωσε τὰ ξεράδια σου στὸν ἀργυρό μου

νὰ βοῆς δυὸ ζιτρολέϊμονα ὅπου μοσχοβολοῦνε

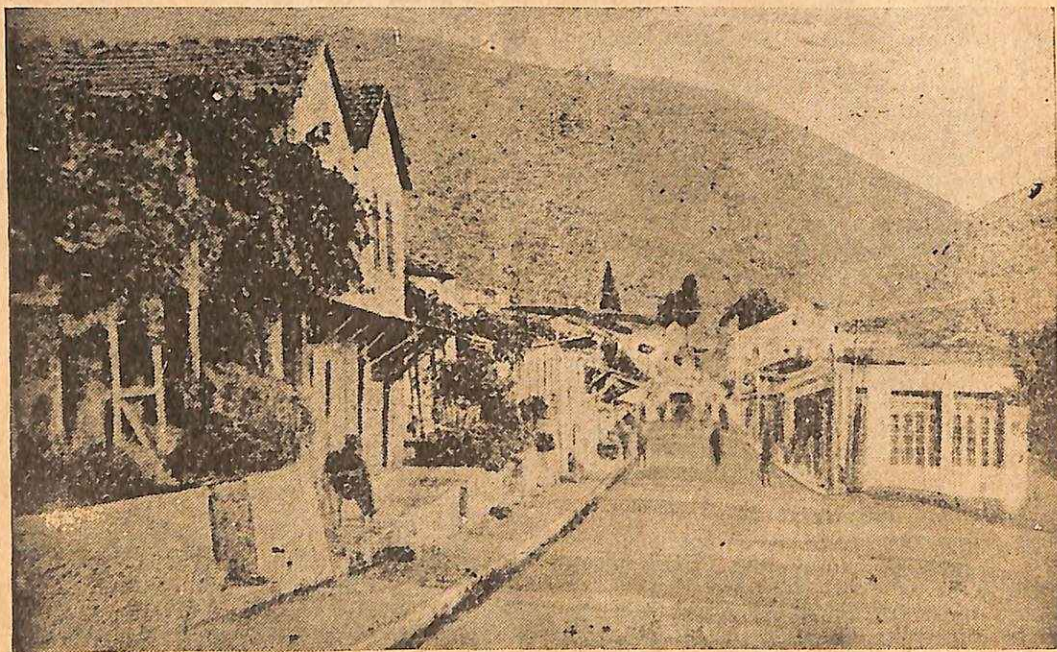
νὰ βοῆς τοῦ Μάη τῇ δροσίᾳ τ' Ἀπρίλι τὰ λουλούδια.

Δὲν ἄφησε παρ' ὅλα αὐτὰ τὸν ἄνδρα τῆς ἡ Κυρά-Λένη, δὲν τὸν ἐγκατέλειψε, δὲν τοῦ ἀπίστεψε.

Ἀλλὰ θέλετε καλλίτερο παράδειγμα συζυγικῆς ἀφωσιώσεως ἀπὸ τὴν περιβόητη Κυρά Βασιλικὴ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ; Ἀεῖζει ἐδῶ νὰ ἀναφέρωμε λίγο πλατύτερα τὴν ἱστορία τῆς ὥραιας ἐκείνης γυναίκας τοῦ παριλθόντος αἰῶνος, πού μὲ τὴν ὁμορφιά τῆς κατάρθωσε νὰ σκλαβώσῃ τὸν τύραννον χιλιάδων ἀνθρώπων καὶ πού μὲ τὴν ψυχικὴ τῆς καλωσύνη μπόρεσε νὰ τιθασεύσῃ τὸν Ἀλῆ Πασᾶ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἀποψὶς Ἀγίων Σαράντα ἀπὸ θαλάσσης

Ἡ κεντρικωτέρα καὶ πλέον πολυσύχναστος ὁδὸς τοῦ Ἐπινείου τοῦ Δελνου.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ο ΛΙΑΜΠΗΣ

Κ. ΑΛ. ΜΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

—Ραχμέτ(1) νάχει ὁ Μεμέτ Ντίνος!

Καλὸς μάστορας καὶ πιότερο καλὸς ἄνθρωπος.

Ζητάω μετανοιωμένος συχώρεση ἀπ' τὴ

σκιά του, πού γυροφέρνει εὐτυχισμένη σήμερὰ στὰ πιλάφια καὶ στὰ ποιάμια τοῦ γαλάτου — πράμα, πού τὸ πιθυμοῦσε πάντα ἡ ἄγία του ψυχὴ — γιὰ τ' ἁμαρτήματα, πού μ' αὐτὰ πολλές φορές τὸν πίκραινα ὄντας ἡμουνά μικρὸς καὶ ἄμυαλος.

— Τρισόλβιε, Μεμέτ - Ντίνος! Τώρα πού εἶμαι βέβαιος πὼς ὁ καλὸς σου προφήτης σοῦ τοίμασε τὴν πιὸ μεγάλη πολυθρόνα κι' ἀπ' ὅλους τοὺς Ὀσμάνληδες τῆς Ἀνατολῆς ἔχεις σὺ στοὺς ἄσφodeloὺς τὸν πιὸ πλουσιώτερο σ' ἐδέσματα σουφρά (2) σήκωσ' τ' ἅγιο χέρι σου μὲ τὰ ξερά τὰ δάχτυλα καὶ δόσμου τὴ συχώρεση γιὰ τ' ἁμαρτήματα, πού μ' αὐτὰ πολλές φορές σὲ πίκραινα ὄντας ἡμουνά μικρὸς καὶ διάβολος!

1) Ραχμέτ—λ.τ. συγχώρεση. Ραχμέτ νάχει= Θεὸς συγχώρεσ' τον.

2) Σουφράς=κυρίως χαμηλὸ τραπέζι, πού γύρωθὲ του κάθονται σταυροπόδι οἱ Ὀθωμανοὶ μουσαφίριοι καὶ σπιτικοί.

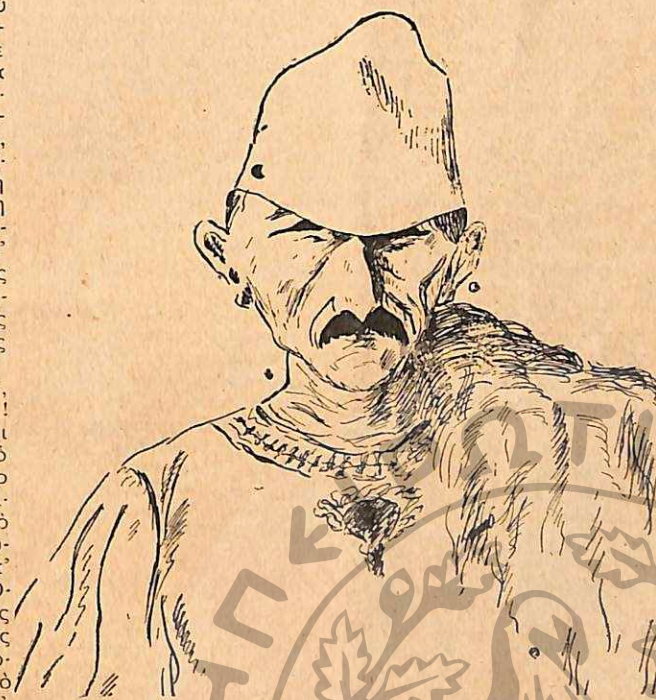
(*) Λιάμπες—ἡς—ἄφησε τὴν πίστιν, ἐξωμότης χριστιανὸς ἀπὸ τοὺς ἁγιοτέρους Ἀλβανούς.

—Ραχμέτ νάχεις!

Ἐδῶ καὶ δυὸ μῆνες εἶχε τελειώσει ὁ χρόνος. Τώρα ἔμπαινε ὁ Μάρτης. Τὰ δέντρα δὲν εἶχαν πάρει ἀκόμα τὴν ἀπόφαση νὰ ξεπετάξουν ἄνθια, βλαστοὺς καὶ φύλλα.

Μόνο ἡ κρανιά σὲ κείν' τὰ μέρη τὰ βουνίσια, ἀποφαστικὴ τολμηρὴ καὶ περίεργη βγαίνει πρώτη ἀπὸ τὸ χειμωνιάτικο λήθαργο.

Τ' ἀνθισμάτης πανηγυρίζεται. Πάντα ὅμως εἶναι ἡ κρανιά, πού τροφοδοτοῦσε τοὺς παληοὺς μας δασκάλους κ' αὐτὸ δὲν τῆς τὸ σχωροῦσαμε ποτέ. Τὴν πρωτομαρτίαν κάναμε σωστὸ ὁμαδικὸ γιουρούσι στὰ κλαριά της. Τὴν ἑορταζάμε καὶ ξαναγυρίζαμε στὸ χωριὸ γεμάτοι λάφυρα! Ἡ-

Λιάμπης, (*) βλοσυρότατος
Ἀπὸ τοὺς κακοὺς Λιάμπηδες!

ταν στ' ἀλήθεια ἡ πλειὸ ἄγρια ἐγδίκηση.

Ὁ Μάρτης κείνο τὸ χρόνο ἔκανε πολὺ κρύγιο. Ὁ ἴδιος πάντα μῆνας. Φέρνει τὴν ἀνοιξή ἀλλὰ καμμιά φορὰ καὶ χιόνια. Κλαίει καὶ γελάει. Ὅταν κλαίει εἶναι γιὰ τὸ διάβολο. Κρύγια, χιονιάδες, χιονόβροχο, νεροπάπαλη κι' ὅλο αὐτὸ τὸ ἐπιτελεῖο πού σὲ κάνει νὰ διπλωθεῖς μὲ γούνες καὶ παραγούνες.

Ἐπειτα εἶναι καὶ τὸ μέρος ψηλὸ στὸ χωριὸ. Βουνά, πετοβοῦνια τι περιμένεις. Ὄντας γελάει, γελοῦν ὅλα. Φοροῦν ὅλα τὸ χαμογέλιο τῆς χαρᾶς. Μῆνας ἄστα-

τος, διαφορετικός από τους έντεκα άλλους αδερφούς του.

Υστερα από μία εύρηγική λιακάδα που σ' αυτή βρίσκει την ευκαιρία ή καρποδότρια μάνα γη ν' ανοίξει τους κόλπους της και ν' αγκαλιάζει όργιαστικό στην επιφάνεια τὸ γρασίδι και ν' κάνει την άμυγδαλιά ν' ανάψει τὰ πανώρη της πολυκάντηλα λευκά-λευκά σαν σὲ δοξολογία Ἀνάστασης, δὲν τῶχει γιὰ τίποτε νὰ γυρίσει ἕνα ξεροβόρι καὶ νὰ ξεδιπλώσει στὴν Οἰκουμένη ξανά τὸ σάβανο.

Ἡ γιὰ γιὰ μας—θείος σχωρέστην—μία καλὴ νοικοκυρά κι' ἀκόμα καλύτερη γυναίκα, πόσο ζωντανή εἶν' ἡ μορφή της στὸ θυμητικό μου, ἤξαιρε ἀπὸ τὴν πείρα τῶν ὀδονταχρόνων της ὅλες τις βαρομετρικές ιδιοτροπίες τοῦ Μάρτη καὶ μὴ μέρα, μὴ λιακάδα τοῦ Θεοῦ, κεὶ ποῦμασταν στὴν αὐλή καὶ κάναν μουαμπέτι(3)—λέω κάναν γιὰτὶ σὲ μᾶς δὲν ἔπεφτε ποτέ λόγος—κρένει ἔτσι τοῦ παπποῦ:

—Δὲ μοῦ λες, ἐσύ, ἀκόμα δὲν κατάλαβες πὼς πῶς ἔχει τὴν οὐρά τ' ἀχλάδι; Ὑστερα ἀπ' αὐτὲς τις μέρες θάχωμε χιόνια καὶ βροχές. Ὁ χειμῶνας φέτος εἶν' ὀψιμος. Δὲ βλέπεις πὼς καίει ὁ ἥλιος; Οἱ φανέλλες τῶν μικρῶν λυῶσαν στὰ κουφάρια τους. Σαμαροσκοῦτι(4) ἔχει μπόλικο. Δὲν κρᾶζει τὸ Μεμέτης νὰ σοῦ κάνει λίγες ἀπὸ δαῦτες; Τὶς φκιάχνω κι' ἐγὼ δὲν εἶναι λόγος, ἀλλὰ δὲν θὰ προφθάσω. Κάτι μοῦ λέει πὼς γρήγορα ὁ καιρὸς θ' ἀλλάξει κι' εἶν' ὅλοι ἀφανέλλωτοι. Τώρα μ' αὐτὲς τις λιακάδες κρᾶξ τὸν Τοῦρκο νὰ δουλέψει στὴν αὐλή γιὰτὶ μέσα δὲ χωράει οὔτε μᾶς, ἔπειτα Τοῦρκος εἶναι πού νὰ σοῦ πιάσει σταυροπόδι τὴ γωνιά!

Τοῦ παποῦ φανήκαν μυαλωμένα αὐτὰ τὰ λόγια καὶ μὴ καὶ δυὸ κρᾶζει τὸ Μεμέτ-Ντῖνο, φημισμένο Τουρκοράφτη νὰ φκιάξει φανέλλες, ποτούρια(5) κι' ὅτι ἄλλο χρειάζονταν γιὰ νὰ ντυθοῦν ἐννιά ψυχές, ὅλοι δουλευτάδες. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ δὲ θὰ κόστιζε καὶ πολὺ γιὰτὶ μόνο τὸν κόπο του θὰ πληρωνόταν ὁ Τοῦρκος, τὸ ὄλικο ἦταν δικό μας ἀπὸ τὰ γιδοπρόβατα.

Μία μέρα πλακώνει ὁ Μεμέτης ὁ Ἀρβανίτης ἀπ' τὸ Γκοσμάρι μὲ τὸ ἄσπρο κιλιάφι(6) του στὸ κεφάλι ποῦμοιαζε μὲ ἀντεστραμμένη κάψα χημείου, μὲ τὰ μα-

κρυὰ ἄσπρα μουστάκια—ἀγκαλιά ὀλάκερη—μὲ τὰ δασιά ἄσπρα φρύδια, ποῦ φάνταζαν σαν χιονισμένες ξεραγκαθιές στὴν ἄκρη τοῦ γκρεμοῦ, μὲ τὰ πλατεῖα του ποτούρια, ποῦ χωροῦσαν ἕνα ἀπὸ μᾶς τοὺς μικροὺς ὀλάκερον μέσα, μὲ τὸ τσακμάκι ποῦ κρεμιόταν ἀπὸ τὸ πέτσινο λουρί τῆς βρακοζώνας μὲ τ' ὄμορφο τζαμαντάνι(7) ποῦ στὸ στήθος ἔφερνε ζουγραφιὰ κεντηστὴ μὲ γαϊτάνια καὶ μπρισίμια καὶ παρίστανε δυὸ πανώρη ἐρωτευμένα παγώνια, ποῦ τρώγαν ἥσυχά καὶ εὐτυχισμένα μέσα σὲ κλειδοπίνακο μαύρους σπόρους!

Ἐ! Πόσα σοῦλεγε αὐτὴ ἡ ζουγραφιά!... Καὶ τὴν εἶχε φκιάζει μόνος του καὶ αὐτὴ ὁ Μεμέτ-Ντῖνος, μὲ τὰ χρυσόχερά του.

Ἀμ' τὸ πλατυμάνικο ἄσπρο ποικάμισο ποῦ ὁ Μαρτιάτικος ἀγέρας τὸ φούσκωνε περήφανα; Ἀμ' τὰ μακρομάνικα τοῦ πεσλιού(8) του ποῦ φέρνει βόλτες μπρὸς καὶ πίσω καὶ ἔδιναν ἕνα ἐξαιρετικό σαλτανάτι;(9)

Ἐτσι μᾶς παρουσιάστηκε μὴ μὲρα ὁ Λιάμπης. Ἐγὼ καθόμουν ὠρες καὶ τὸν κοίταζα. Ἦταν ἕνας γέρος ποῦ νηόφερνε, ἕνας λεβεντόγερος ποῦ τᾶβαζε μὲ δέκα ιηούς. Τέτοιος ἦταν ὁ Μεμέτης. Ψηλὸς καὶ γεμάτος ἄντρας κολοδεμένος Κολοσσὸς στὸ σῶμα κι' ἀρνάκι στὴν ψυχή.

Τοῦβαλαν ἕνα-δυὸ τσίπουρα σὰ γνώριμοστοῦ σπιτιοῦ ποῦῆταν—καφέ δὲν ἤξαιρε νὰ πίνει!—καὶ κατέβηκε στὴν αὐλή, ὅπου καλόκατσε σταυροπόδι.

Ἐβγαλε ἀπ' τὸ γιδίσιο τράστο του ὀλα τὰ σύνεργα τῆς τέχνης του, ψαλλιδικά καὶ σουγιάδες, μέτρα καὶ παραμέτρα καὶ λογιῶ-λογιῶ γαϊτάνια καὶ μπρεσίμια, ἀπόθεσε τὸ ἄσπρο του κιλιάφι καταγῆς, κρέμασε τὸ πεσλί του καὶ ἄρχισε τὴ δουλειά.

Ὁ Τουρκοράφτης μοῦ εἶχε κάνει τὴ μεγαλύτερη ἐντύπωση. Τὸν θαύμαζα ἔτσι μεγαλόπρεπος, ποῦ ἦταν μὲ τὰ πλατεῖα ποτούρια του, τὸ ἄσπρο παχὺ μουστάκι του.

Καὶ κείνος μ' ἀγαποῦσε ἐκαιρετικά χωρὶς νὰ ξαίρει τί διάλογος ἤμουν.

Φόσνιο(10) τότε ἀκόμα, σερνόμουν μὲ τὰ τέσσερα—ἄργησα νὰ σταθῶ στὰ πόδια—καὶ σκούπιζα τὴν αὐλή μὲ τὰ ρούχα μου

7) Τζαμαντάνι = γελέκο μάλλινο οἱ λεβέντες τῶχουν πάντοτε κεντισμένο.

8) Πεσλί = πάνω ἀπὸ τὸ γελέκο φοριέται πεσλί μὲ σχιστὰ μανίκια ποῦ κρέμονται.

9) Σαλτανάτι = λ. Τουρ. περηφάνεια, μεγαλοπρέπεια.

10) Φόσνιο = κυρίως βρέφος, ὕστερα καὶ θῆ- ἀνήλικος.

ἔτσι ποῦ ἔβαζα τὴ γιὰγιά στὰ νεῦρα.

Ἀδερφία καὶ ξαδερφία καὶ ἄλλα παιδιὰ συνομήλικα τῆς γειτονιάς ξεσηκώνανε, σαν ἔρχονταν, γύρω του ἕνα βουητὸ σὰ μελίσσι, ὥσπου στὸ τέλος ἔστελνε ὅλους στὸ διάβολο καὶ κράταγε μένα κοντά του.

Δὲν τὸν ἀφήναμε ποτὲ σὲ χλωρὸ κλαρί. Πότε τοῦ παίρναμε τὰ ψαλίδια, πότε τις χοντροβελόνες πότε τὸ ἄσπρο σκουφὶ καὶ τό... γεμίζαμε μὲ νερό! Καὶ κείνους θύμωνε, ἀναβε κοκκίνιζε ἔβριζε.

—Ἰκ, λιανέτ!(11)

Ὑστερα ἀπὸ κάθε τέτοια τρικυμία κοίταζε ὅλους μὲ ἀπόλυτη ἀγαθότητα μ' αὐτὰ τὰ γαλανὰ μάτια, μᾶς μάζευε κοντά του γιὰ νὰ ἱκανοποιήσει καὶ τὸν πλιὸ κακιωμένον ἀπὸ μᾶς καὶ μᾶς διηγόταν χίλια ὄμορφα παραμῦθια, ἱστορίες, ἐνῶ ἡ βελόνα δούλευε, ἀνεβοκατέβαινε, μπαίνονόβαινε στὸ ἄσπρο πυκνοπλεγμένο σαμαροσκοῦτι.

—Παιδιά μὴ τὴ φοβόστε τὴ ζωὴ. Ἦταν στὸ φόρτε του. Φιλοσοφοῦσε πιά μὲ ἐφόδιο τὴ μεγάλη του πείρα.

Ἐμεῖς τσιμπούσαμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Κοκκινίζαμε ἀπὸ τὰ γέλοια ποῦ μὲ δυσκολία τὰ κρατούσαμε.

Ἐ! ἔ παιδιά, γιὰ ἀκούτε τὸ Λόλο-Ντῖνο.

—Μὴ τὴ φοβόστε τὴ ζωὴ. Μία δυὸ θὰ πετύχετε καὶ ἔλεγε μὴ σοφὴ γεμάτη νόημα κουβέντα ποῦ ἀκριβῶς γιὰ τὴν πρωτοτυπία της δὲν τὴν παράσυρε τῆς λησμοσύνης ὁ τροχός.

—Δύο στὸν ἄέρα μὲ τὸ τσακμάκι, μὴ στὴν τσακμακόπετρα καὶ τὸ ἴσκινα ἀναψέ! Τᾶλεγε τότε, ἀλλὰ ποιὸς τὸν ἔκουε!

Ὁ ἥλιος ἦταν δικέντριά(12) ὀλόκληρα ψηλά καὶ ζέστενε πολὺ.

Ὁ Μεμέτης ζαλισμένος κι' ἀπ' τὸν ἥλιο κ' ἀπ' τὴν κουραστική του δουλειὰ εἶχε σκύψει καὶ δὲ σήκωνε κεφάλι.

Τὴν ἡμέρα κείνη ἤμουν μόνος μου στὸ σπῆτι. Οἱ ἄλλοι εἶχαν σκορπιστεῖ. Τὰ γειτονόπουλα ἀκόμα δὲν εἶχαν μάθει πὼς ἦρθε ὁ καλὸς Μεμέτ-Ντῖνος ποῦ λέει τὰ ὠραία παραμῦθια.

Κάποια ὥρα τὸν ζυγώνω.

—Λόλο Ντῖνο, τὴ δική μου φανέλλα θὰ φκιάξεις πρῶτα;

Σηκώνει τὸ κεφάλι του, μοῦ ρίχνει ἕνα βλέμμα αὐστηρὸ πίσω ἀπ' τὰ ματογιάλια

11) Λιανέτ = λ. Τ. διάβολος, ὀξαποδῶ.

12) Δικέντρι = Στὰ χωριά δὲ μετροῦν τὴν ἀπόσταση τοῦ ἡλίου μὲ ὕψη, ὀρθὴ ἀναφορὴ ἀλλὰ μὲ δικέντριά (ὄργανο ποῦ κεντρίζουν τὰ βῶδια) καὶ ὁ συνομιλητὴς ἔχει συναισθητὴς ἀπόστασης ποῦ σημαίνει τὸ δικέντρι (ἄλλου βουκέντριά, στὸ Μωρητὰ φρέντριά (βουκέντριά, φκέντριά μὲ ἀναλλαγή τοῦ μέσου μὲ δασύ).

του, ποῦ τᾶχει δεμένα μὲ μπρισίμι ἀπὸ τὸ τζαμαντάνι καὶ μοῦ λέει.

—Ὅχι, ὀρέ, ὅχι καὶ μὴ μᾶς σκοτίζεις! Ἀλλὰ αὐτὸ ἦταν μὴ καθαρή προσποίηση. Ἐγὼ ἤμουν ὁ καλύτερος ἀπ' ὅλο τὸ σκυλλοῖο ἐκεῖνο, ποῦ τοῦχε ψῆσει τὸ ψάρι στὰ χεῖλη. Τοῦλάχιστο αὐτὸ μ' ἄφηνε νὰ καταλαβαίνω μὲ τὴ στάση του ἀπέναντί μου καὶ πολυκαμάρωνα μάλιστα γι' αὐτό.

Ἐτσι ἤμουν ἥσυχος πὼς τὴ φανέλλα μοῦ θάφκιανε πρῶτα. Ἀς ἔλεγε ὁ Τουρκοράφτης. Καὶ γυρόφερνα μπουσουλώντας. Ἀμὰ δὲν ἦταν οἱ ἄλλοι ἡ καλύτερή μου ἀπασχόληση ἦταν νὰ τυλίγω καὶ νὰ ξετυλίγω λορίδες ἀπὸ τὰ κομμένα ὑφάσματα. Κ' ἀνοιγα ὀλόκληρο ἀγῶνα ὥσπου νὰ φκιάξω κείνα ποῦ σχεδίαζε ἡ μεθυσμένη φαντασία μου τότε. Μ' ἄρεγε νὰ φκιάνω καλαμαριές. Τύλιγα τις λουρίδες ἔτσι ποῦ ἔφκιαχνα σωστὲς καλαμαριές μὲ τρύπα στὴ μέση καὶ μὲ γύρους. Θυμόμουν τὸν παπᾶ τοῦ χωριοῦ τότε ποῦ τὸν καλοῦσαμε νὰ μᾶς γράφει γραφές.

Ἐβαζε κείνος τὰ ματογιάλια του. Τοῦ δῖναν τὸ δίσκο τοῦ καφέ, τὸν ἀναποδογύριζε στὰ γόνατα—γιὰ γραφεῖο—καὶ ἔγραφε ἀγωνάπων σὲ κόλλα βουτώντας τὴν πέννα στὸ καλαμάρι ποῦ τὸ κρατοῦσε κάποιοις δίπλα του. Κι' ἔγραφε ἔγραφε. Τόσο πολυδιαβασμένος ἦταν ποῦ ἔγραφε μία κόλλα ὀλάκερη χωρὶς νὰ τοῦ πεῖ κανεὶς τίποτε καὶ χωρὶς νὰ μιλήσει καθόλου. Πόσα γράμματα ἀλήθεια ἤξερε αὐτὸς ὁ τρογογένης!

Ἐφκίαναν λοιπὸν κι' ἐγὼ τὸ καλαμάρι μου. Βουτοῦσα ἕνα ξυλαράκι στὰ βρωμονέρια τῆς αὐλῆς καὶ... ἔγραφα. Ἐφκίαναν κύκλους. Ἐφκίαναν πολύγωνα μὲ σχέδια καὶ ἐπινοήσεις δικές μου. Ἀργότερα ἀπ' αὐτὰ τὰ σχήματα ἔμαθα καὶ κατὰ λεπτομέρειες ἐμβαδὰ καὶ ξαίρω γὼ τι ἀκόμα καὶ ὅτι τέτοια εἶχε φκιάσει κάποτε καὶ ἕνας μεγάλος πρόγονος μου ποῦ τὸν σκότωσε ὁ στρατιώτης πάνω στὴ γεωμετρική του ἱεροτελεστία.

Τὶ κακὸ τέλος ἔχουν οἱ μεγάλοι ἄντρες!

Ἐνα παρόμοιο πρᾶγμα ἔπαθα κι' ἐγὼ. Ἦμουν ἀφωσιωμένος στὰ μεγάλα μου καθήκοντα, ὄντας ἀκούω μία φωνὴ νὰ καλεῖ τὴ γιὰγιά. Ἦταν ὁ Μεμέτης. Βγαίνει ἐκείνη μὲ ἀνασκουμπωμένη τὰ μανίκια. Μὲ βλέπει ἀνακατεμένον μὲ τις εἰωδίες τις αὐλῆς καὶ βάνει τις φωνές. Ὁ

Λιάμπης είχε πάψει καὶ μ' ἔδειχνε με τὸ δάκτυλό του, τίποτε περισσότερο, τίποτε λιγώτερο. Παρεξήγηση ἔγινε, ξύλο ἔφαγα. Ὁ Μεμέτης καλοῦσε τὴ γιαγιά, ἐκεῖνος καλοκάγαθος προστάτης μου, νὰ διαπιστώσει τὴν . . . μεγαλοφυΐα τοῦ ἐγγόνου της, ἐνῶ κείνη νόμιζε πῶς τὴ φώναζε νὰ μὲ ἀνακαλέσει στὴν τάξι!

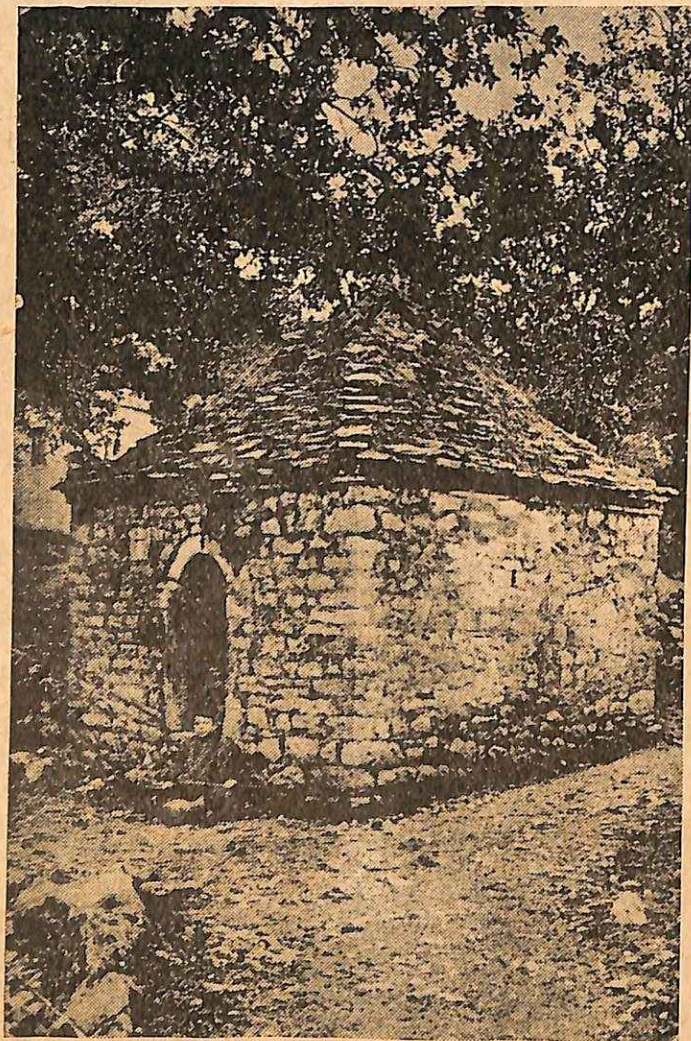
Παρεξήγηση ἔγινε. Ξύλο ἔφαγα!

—Μπρὲ μὴ τὸ βαρᾶς, σὲ λέω, καλαμα

ρᾶς θὰ γένεται. Καὶ νὰ μοῦ τὸ θυμηθεῖς τὸ κουβέντα αὐτὸ μιὰ μέρα!

Καὶ μουντζουρώνω—σήμερα—τρομάρα μου!—μ' αὐτὲς τὶς γραμμῆς τὸ ἄσπρο αὐτὸ χαρτί ποιὸς ξέρει; Ἴσως γιὰ νὰ βγεῖ ἀληθινὴ ἢ προφητεία τοῦ Λιάμπη, τοῦ λεβεντόγερου ἐκείνου ποὺ τάβαζε μὲ δέκα νηοὺς, τοῦ Λιάμπη ποὺ δὲν ἦταν σὰν τοὺς ἄλλους Λιάμπηδες!

Ραχμέτ νάχει!...

ΕΙΚΟΝΕΣ
ΑΠ' ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Σκήτη Ἀγίου Κο-
σμᾶ Χειμάρρας

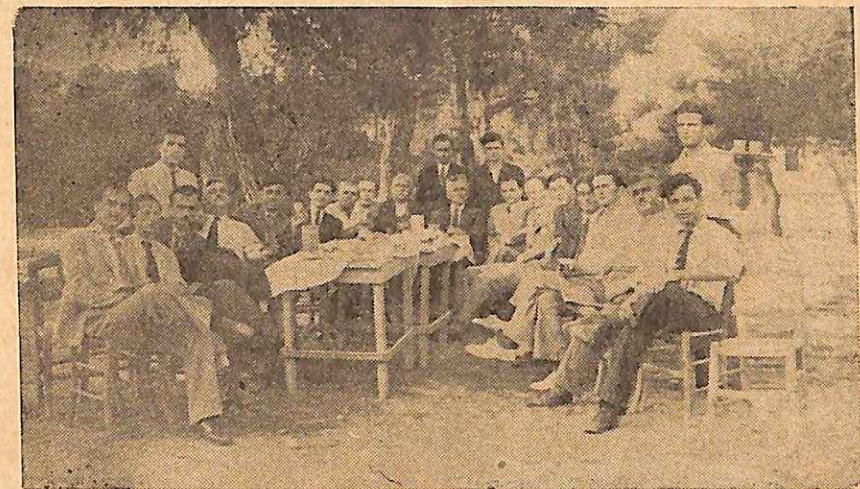
Απ' αὐτὲς, ποὺ ἡ
ἀνθρωπίνη εὐλάβεια
ἀφιέρωσε πρὸς τὸ
Θεῖον !!

ΓΕΥΜΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΔΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

Ὁ ἐνταῦθα ὑπὸ τοὺς καλυτέρους οἰ-
νοὺς συσταθεὶς ψυχαγωγικὸς ὄμιλος
«Δροπολιτῶν» διωργάνωσε τὸ πρῶτο
γεῦμα τὴν 30ὴν Ἰουνίου εἰς τὴν Φραγ-
κοκλησιὰν Χαλανδρίου.

Μ. Κέντρος, Ν. Μάσσιος, Ν. Παπιδό-
πουλος, Χρ. Σαχίνης, Ἀν. Ζέρης, Β.
Σαχίνης, Β. Γιαννόπουλος, Θεοδ. Σιᾶ-
νος, Β. Ζέρης, Ἡλ. Νίκας κ. λ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ἡ-
Εἰς τὸ παρατεθὲν γεῦμα, τὸ ὁποῖον γέ-
ρόθησαν προπώσεις ὑπὲρ μακροζωίας

Στιγμιότυπον ἀπὸ τὸ γεῦμα τοῦ Ὀμίλου «Δροπολιτῶν»

εἶχε χαρακτηρὰ Πατριωτικῆς συγκεντρώ-
σεως παρέστησαν τὰ μέλη καὶ πλείστοι
ἄλλοι φίλοι τοῦ νεοῦ ὀμίλου τιμητι-
κῶς προσκληθέντες.

Μεταξὺ τούτων διακρίναμε τὸν συ-
νάδελφον κ. Σκεντέρην, τὸν κ. Β. Χρή-
στου ἱατρόν, τὸν ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ
Ἡπειρωτικοῦ Μέλλοντος κ. Γκογκώνην.
Ἐκ μέρους τῆς Β. Ἡλείου παρέστη ὁ
κ. Τσιάκος. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συνδέ-
σμου παρευρίσκοντο οἱ κ. κ. Α. Τσάρας,

τοῦ ἀριστυστάτου ὀμίλου, ὁ ὁποῖος ὑπό-
σχεται τόσα πολλά.

Ἐκ μέρους τοῦ ὀμίλου ὁμιλήσεν ὁ κ.
Ζέρης, καὶ ὁ κ. Α. Τσάρας. Ἀκολούθως
συγγαίρουν τοὺς ἰδρυτὰς ὁ κ. Σκεντέρης,
ὁ κ. Τσιάκος καὶ ὁ κ. Γκογκώνης τονί-
σαντες ὅτι ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ ξενιτευ-
μένου Ἡπειρωτικοῦ τύπου, δὲν θὰ πα-
λείψουν νὰ παρακολουθήσουν μὲ στορ-
γὴν τὴν πρόοδον τοῦ σωματείου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛ. ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Ἀγαπητοὶ Συμπatriῶται,

Συνεπὲς πρὸς τὸ καταστατικὸν τοῦ Συλλόγου τὸ Δ.Σ., ὅπερ διὰ τῆς ψήφου σας τῆς 26ης Μαΐου ἐ. ἐ. ἐξελέξατε, προσέρχεται σήμερον ἐνώπιόν σας, καὶ σὰς ἐκφράζει δι' ἐμοῦ τὰς θερμότερας τῶν εὐχαριστιῶν του διὰ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ περιεβάλατε, σὰς δηλοῖ δὲ ἀνευ ἐνδοιασμοῦ ὅτι θὰ καταβάλλῃ πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν ὅπως φανῇ ἀντάξιον τῶν προσδοκιῶν σας.

Ἀναγνωρίζει τὸ Δ.Σ. ὅτι αἱ εὐθύναι, τὰς ὁποίας ἀναλαμβάνει ἐναντι Ὑμῶν καὶ τοῦ Συλλόγου εἶναι μεγάλα, ἀλλὰ δὲν θὰ ὀρρωδῇ πρὸ οὐδενὸς καὶ εἶνε βέβαιον ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὰς προσπάθειας του ἔχον συναρρωγούς καὶ πάντας Ὑμᾶς.

Τὸ Δ.Σ. ἀνέδειξεν ὡς πρόεδρον τὸν κ. Κ. ΖΑΡΠΑΛΑΝ, ἀντιπρόεδρον τὸν κ. ΛΟΥΚΑΝ ΜΟΥΖΑΝ, Γενικὸν Γραμματέα τὸν κ. ΧΡ. ΚΑΡΖΗΝ καὶ ταμίαν τὸν κ. ΧΡ. ΚΟΝΤΗΝ.

Εἰσερχόμενος ἤδη εἰς τὴν ἡμερεσίαν διάταξιν ἐπιτρέπατέ μου νὰ σὰς ἀναπτύξω δι' ὀλίγων, τὰς προγραμματικὰς κατευθύνσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ Δ.Σ. ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς του, σπουδαίαν ἀποδίδον σημασίαν εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ἐνταῦθα Συμπatriῶτων, ἤρχισεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐντόνους τὰς προσπάθειας του πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ κεφαλαιώδους τοῦτου ζητήματος καὶ ἐλπίζει ὅτι ἐντὸς ὀλίγου αἱ προσπάθειαι του θὰ στεφθῶσι ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας καὶ ὅτι συντόμως θὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ σὰς ἀναγγείλῃ τὰ ἀποτελέσματα δι' ἐγκυκλίου του.

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του τὸ Δ.Σ., ὅπως ὁλοκληρῶσιν τὰς προσπάθειάς του εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο παρακαλεῖ ἰδιαίτερώς Ὑμᾶς καὶ δι' Ὑμῶν τοὺς μὴ παρευρεθέντας εἰς τὴν Συνέλευσιν ταύτην συμπatriῶτας, ὅπως γνωρίσωσι τὸ ταχύτερον εἰς τὸν Σύλλογον τὴν θέσιν των διὰ τὴν ἐνταῦθα ἐγκατάστασιν των.

Ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἕτερον οὐσιώδες ζήτημα τῆς ἀστικῆς μας ἀποκαταστάσεως τὸ Δ.Σ. δὲν θὰ ὑστερήσῃ. Ἀπὸ τῆς πρώτης δὲ στιγμῆς θεωρήσαν τὸ ζήτημα τοῦτο ὑψίστης σπουδαιότητος ἀνέθεσεν εἰς τὸ Προεδρεῖον νὰ ἐπισκε-

φθῇ τοὺς ἀρμοδίους καὶ νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν ταχείαν καὶ εὐνοϊκὴν λύσιν αὐτοῦ.

Παρακαλεῖ δὲ τοὺς ὑποβαλόντας αἰτήσεις δι' ἀστικὴν ἀποκατάστασιν νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου ἵνα παράσχωσι πληροφορίας περὶ τῆς ὑποβολῆς τῶν αἰτήσεων των.

Διὰ τοὺς δικαιουμένους καὶ τυχόν μὴ ὑποβαλόντας αἰτήσεις τὸ συμβούλιον δὲν θὰ παραλείψῃ νὰ συνηγορήσῃ διὰ τὴν χορήγησιν παρατάσεως προθεσμίας πρὸς ὑποβολήν.

Τὸ Δ.Σ. ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς συμπatriῶτας εἰς πάσας αὐτῶν τὰς ἀνάγκας, καὶ φιλοδοξοῦν νὰ καταστήσῃ τὸν Σύλλογον πραγματικὸν προστάτην τῶν μελῶν του, θ' ἰδρύσῃ γραφεῖον ἐξευρέσεως ἐργασίας, θὰ ἀπευθύνῃ δὲ, πρὸς τοῦτο, πρὸς ὅλους τοὺς ἐργοδότες, οἱ ὁποῖοι μετὰ τῆς στοργῆς μας περιβάλλουν καὶ εἰδικῶς θὰ ἀξιώσῃ ἀπὸ τοὺς ἐκ τῶν συμπatriῶτων μας ἐργοδότες νὰ προσλάβωσι κατόπιν συστάσεως τοῦ Συλλόγου μας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των συμπatriῶτας μας ἔχοντας ἀνάγκην ἐργασίας.

Ἐπίσης τὸ Δ.Σ. ἐνδιαφερόμενον διὰ τοὺς ἀπόρους ἀσθενεῖς συμπatriῶτας μας, ἔλαβεν καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐνδεδειγμένην πρόνοιαν, Ἐκτὸς τῆς φροντίδος διὰ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην νοσοκομειακῆς περιθαλψεως διὰ τοὺς ὁποίους θὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν δωρεάν εἰσοδόν των εἰς τὰ Νοσοκομεία, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην ἱατρικῶν συμβουλῶν καὶ ἐξωτερικῆς θεραπείας ἔλαβεν ἤδη μέριμναν.

Πᾶς δὲ συμπatriῶτης μας ἔχων ἀνάγκην τούτων θὰ προσέρχεται εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου, ὁπόθεν θὰ λαμβάνῃ σημείωμα διὰ τὸν ἀρμόδιον ἱατρόν. Οἱ ἐν Πειραιεὶ δὲ διαμένοντες συμπatriῶται μας θὰ ἐξετάζονται παρὰ ἱατρῶν δισμενόντων εἰς Πειραιᾶ ἐφ' ὅσον θὰ εἶναι δυσχερὲς εἰς αὐτοὺς ἢ εἰς Ἀθήνας ἀνοδος.

Ἐν τέλει τὸ Δ.Σ. δὲν θὰ παραλείψῃ νὰ λάβῃ καὶ ἄλλα μέτρα προστατευτικὰ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πασχόντων συμπatriῶτων μας.

Φιλοδοξοῦμεν ὅπως ὁ Σύλλογος διὰ τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ λάβῃ τὸ Δ.Σ. νὰ καταλάβῃ, καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς φιλανθρωπίας ἐπιζήλον θέσιν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κύριον σκοπὸν τοῦ

Συλλόγου μας τὸ Δ.Σ. δὲν θὰ παραλείψῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν του.

Δὲν διαφεύγει οὐδενὸς τὴν ἀντίληψιν ὅτι λίαν προσεχῶς τὸ Σχολικὸν ζήτημα τῆς ἰδιαίτερας μας Πατρίδος εἰσέρχεται πιθανὸν εἰς τὴν τελειωτικὴν του φάσιν. Ἀκοίμητοι φρουροὶ θὰ παρακολουθήσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ δὲν θὰ παραλείψωμεν (μὲ τὴν βοήθειάν σας) νὰ διεκδικήσωμεν διὰ παντὸς τρόπον τὰ καταπατηθέντα δικαιώματά μας. Καὶ ἄλλοτε ἐτονίσθη ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦτου παρὰ ἀγαπητῶν συμπatriῶτων ὅτι πρέπει ὅλοι νὰ συσπειρωθῶμεν περὶ τὸν Σύλλογόν μας.

Ἡ δὲ ἡ ἀνάγκη αὕτη προβάλλει ἐπιτακτικώτερα, δι' ὃ καλοῦμεν ἅπαντας τοὺς συμπatriῶτας νὰ συσπειρωθῶσιν περὶ τὸν Σύλλογόν μας, ἵνα ἐνισχύσωσιν αὐτὸν εἰς τὰς προσπάθειάς του. Τὸ δὲ Δ.Σ. θὰ μεριμνήσῃ διὰ παντὸς καταλλήλου τρόπου, ὅπως συσφίγῃ τὰς σχέσεις του μετ' ἀπάντων τῶν μακρὰν τῆς φιλάτης Πατρίδος μας συμπatriῶτων καὶ οὕτως ἐλπίζει ὅτι θὰ καταστήσῃ τὸν Σύλλογον ἔτι μάλλον ἰσχυρόν.

Εἰδικῶς δὲ δι' ἡμᾶς οἱ ὁποῖοι διαμένομεν ἐν Ἀθήναις, Πειραιεὶ καὶ Περιχωροῖς τὸ Δ.Σ. θὰ μεριμνήσῃ δι' ὧν ἐκεῖνο κρίνει καταλληλοτέρων μέσων, ὅπως ἐρχόμεθα εἰς μεγαλύτεραν ἐπαφὴν καὶ ἐπικοινωνίαν.

Τὸ Δ.Σ. ἐν τῇ προσπάθειᾳ του, ὅπως ὅλοι οἱ Βορειοηπειῶται καὶ Ἡπειῶται συμβάλλωσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου, ὁ ὁποῖος ὡς εἶναι γνωστὸν δὲν ἀποτελεῖ ὑπόθεσιν τοῦ Δ.Σ. μόνον, ἀλλὰ τοῦ Πανελληνίου καὶ ἐπειδὴ κρίνει ὅτι ἔχοντα μέλη Συμπatriῶτων μας μένουσι ἀχρησιμοποίητα θὰ καταρτίσῃ συμφώνως ἄλλωστε καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 19 τοῦ Καταστατικοῦ, Ἐπιτροπὴν ἐκ Βορειοηπειρωτῶν καὶ Ἡπειρωτῶν τῆς ὁποίας μέλη διὰ τῆς μέχρι τοῦδε πατριωτικῆς των δράσεως, τῶν γνώσεων καὶ τῆς κοινωνικῆς των ἐκτιμήσεως θὰ συντελέσωσι εἰς τὴν ἀρτιωτέραν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου.

Καὶ ἄλλα μέτρα δὲν θὰ παραλείψῃ νὰ λάβῃ τὸ Δ.Σ. ἔαν καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελε παρουσιασθῇ ἀνάγκη περὶ τούτων.

Ἐτερον ζήτημα τὸ ὁποῖον σοβαρῶς θὰ ἀπασχολήσῃ τὸ Δ.Σ. εἶναι τὸ ζήτημα τῆς ἐκδόσεως τοῦ Περιδικίου. Ὡς μὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Περιδικίου τῆς σὰς εἶναι ἤδη γνωστὸν ἐκδίδεται τῇ ἐποπτεῖᾳ τοῦ Δ.Σ. τὸ περιοδικὸν «ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ», τὸ ὁποῖον εἶναι ὄργανον τοῦ Συλλόγου μας.

Τὸ Δ.Σ. θὰ καταβάλλῃ πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν, ὅπως τοῦτο σὺν τῷ χρόνῳ αταστῇ ἀντάξιον τοῦ προορισμοῦ δι'

ὃν ἐξεδόθη. Αὐταὶ εἶναι, ἀγαπητοὶ συμπatriῶται, ἐν ὀλίγοις αἱ κατευθύνσεις τοῦ Δ.Σ. καὶ θὰ ἐντεινώμεν τῇ βοηθείᾳ σας πάντοτε, τὰς προσπάθειάς μας καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ εὐρεθῶμεν εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ σὰς καλέσωμεν ἐκτάκτως καὶ σὰς ἀνακοινώσωμεν εὐχάριστα ἀποτελέσματα τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν μας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ὁ Σύλλογος παρακαλεῖ πάντας τοὺς συμπatriῶτας μέλη καὶ μὴ μέλη τοῦ Συλλόγου τοὺς ὁποῦσδήποτε μὴ τακτοποιηθέντας μὲ τὴν Κεντρικὴν ὑπηρεσίαν ἀλλοδαπῶν, ὅπως προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Συλλόγου προσκομίσωσι τὰ σχετικὰ στοιχεῖα διὰ νὰ τακτοποιηθῶσι καὶ τοῖς χορηγηθῇ ἄδεια ἐγκαταστάσεως καὶ ἐργασίας. Καὶ τοῦτο μέχρι τῆς 15ης Αὐγούστου, πέραν τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ὁ Σύλλογος οὐδεμίαν ἀναλαμβάνει εὐθύνην διὰ τὰς τυχόν ποινικὰς διώξεις.

(ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΕΟΡΤΗ — ΓΕΥΜΑ

Ἀνακοινούται εἰς πάντας τοὺς συμπatriῶτας μέλη καὶ μὴ μέλη τοῦ Συλλόγου, ὅτι ἐφέτος θὰ ἐορτάσῃ τὴν ἐορτὴν του, τὴν ὁποίαν εἶχε καθιερώσει ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως του καὶ ἡ ὁποία εἶχε διακοπῇ διὰ τινὰ ἔτη, τὴν 24ην Αὐγούστου ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Κοσμά. Ἐπειδὴ ὅμως συμπίπτει ἡ ἐορτὴ τοῦ ἁγίου ἡμέραν Σάββατον, ἀπεφασίσθη νὰ ἐορτασθῇ τὴν Κυριακὴν 25ην Αὐγούστου, ὥραν 10 π.μ. καὶ ἐκεῖθεν θὰ ἐκκινήσωμεν διὰ τὴν ἁγίαν Παρασκευὴν ὅπου θὰ δοθῇ κοινὸν γεῦμα εἰς τὸ ἐστιατόριον «Φρύνη». Δι' ἐκτενοῦς ἐγκυκλίου ὁ Σύλλογος θὰ γνωστοποιήσῃ τὰς λεπτομερείας τοῦ γεύματος τάχιστα.

(ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ)

ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ "ΗΛΙΟΥ", ΤΗΣ ΒΟΣΤΩΝΗΣ

Ἡ καθημερινὴ ἐφημερίς τῶν Τιράνων «Besà» διὰ κυρίου ἄρθρου τῆς τονίζει τὴν ἀνάγκην τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ τόπος δι' ἓνα νοσοκομεῖον δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι πάσχουν τὰς φρένας.

Τὸ ἄρθρον αὐτὸ κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἀρθρογράφων τῆς «Besà», ὡσάκις πρόκειται νὰ γεμίσουν τὸ κεφάλι τῶν ἀναγνώστων τῶν, εἶναι ἀρκετὰ μεγάλο. Αποσπῶμεν ἐνταῦθα μίαν παράγραφον.

«Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ψυχιατρικὴ ἐπιστήμη ἔχει λάβει σήμερον μίαν ἔξοχον σημαντικότητα. Ἡμεῖς, καθυστερημένοι, εἰς τὸν κλάδον αὐτόν, ὅπως καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα πράγματα δὲν δυνάμεθα ν' ἀντεπεξέλθωμε εἰς τὰς ἀνάγκας μας.

Δυνάμεθα νὰ λέγωμεν ὅτι καθ' ὅλον τὸ Βασίλειον ἔχομεν μόνον ἓνα φρενοκομεῖον ὡς νευροψυχικὸν νοσοκομεῖον,

τὸ τῆς Αὐλῶνος.

Δὲν εἶναι ἀληθές ὅτι ὅλοι ὅσοι πάσχουν ἀπὸ μίαν νευροψυχικὴν ἀσθένειαν καὶ εἰσέρχονται εἰς τὰ τοιοῦτου εἶδους νοσοκομεῖα εἶναι ἀθεράπευτοι καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ ἐξέρχωνται πλέον ἐκεῖθεν εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν. Καθόλου. Οἱ περισσότεροι δύνανται νὰ ἰαθοῦν, ἔαν ἐφαρμοσθοῦν εἰς αὐτοὺς ὅλα τὰ συστήματα τῆς ἐπιστήμης».

Μὲ τὸ ἴδιον πνεῦμα εἶναι γραμμένοι ἄλλοι ἐννέα παράγραφοι. Ἀπὸ τὰς δέκα παραγράφους ὁ ἀναγνώστης καταλαβαίνει σίγουρα ὅτι ἡ χώρα ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἓνα «φρενοκομεῖον». Ὁ ἀρθρογράφος μᾶς συμβουλεύει νὰ λησμονήσωμε τὰς λέξεις: τρελλὸς καὶ χαλασμένος ἀπὸ τὸ μυαλὸ ἢ ζουρλοκομεῖον. Νὰ μὴ τὰς μεταχειρισθῶμεν. Εἶναι ἀραγε κατορθωτὸν νὰ μὴ ὀνομάσῃ κανεὶς κάθε πρᾶγμα μὲ τὸ ὄνομά του; Dielli Βοστώνης.

τὴν ἐρωμένην του καὶ κατεκρεοῦργησαν κυριολεκτικῶς τὸ θῦμα.

—'Αντιπαιδαγωγικότητος . . . ξυλοδαρμός!

(Ὅπου δὲ χωρεῖ μετὰθεσι!..)

Εἰς τὰς 16 Ἰουνίου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χωρίου Πικέρμι Χειρράδας ἐδάρη ἀνηλεῶς ὁ δάσκαλος τοῦ χωρίου Αὐντὴ Σελενίτσα ἀπὸ τὸν συγχωριανὸν του διδάσκαλον ἐπίσης Σουραγιᾶ Μέμο.

Ὡς αἶτιον τοῦ ξυλοκοπήματος φέρεται τὸ ὅτι ὁ πρῶτος διδάσκαλος δὲν ἐδέχετο ἀμοιβαίαν μετὰθεσιν μὲ τὸν Σουραγιᾶ Μέμο ἐπιθυμοῦντα νὰ ἀσκῇ τὰ καθήκοντά του εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον του. Δι' ὃ καὶ ματαιωθείσης τῆς ἀμοιβαίας μετὰθεσεως ἐπηκολούθησε ἀμοιβαίως ξυλοδαρμός!

—Πρὸς τιμὴν τοῦ Μεγ. Μωάμεθ

ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΝ.—

Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς γεννήσεως τοῦ Μεγ. Μωάμεθ ἀνεγνώσθη τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα εἰς τὸ τζαμί τῆς Ἀγορᾶς «Μεβλιόντ» (Μεγάλῃ Εὐχῇ).

Εἰς τὴν θρησκευτικὴν αὐτὴν τελετὴν

ἔλαβον μέρος ὅλαι αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ τόπου καὶ πληθὺς πολιτῶν.

Ἡ Μουσικὴ τοῦ Δήμου ἔπαιξε ἐκλεκτὰ τεμάχια.

Μία παρομοία τελετὴ θὰ γίνῃ σήμερα καὶ εἰς τὸ τζαμί τοῦ Μπαμπά—Ἰσλιάμ στὴ συνοικίᾳ Ντουναβάτι τῆς πόλεώς μας. Οἱ πιστοὶ προβλέπεται ὅτι θὰ συρρεύσουν κατὰ χιλιάδας.

—Καὶ ἀπελθούσα ἀπήγξατο!

Εὐρέθη πρό τινος εἰς ἓν δάσος τοῦ χωρίου Κλεισάρι τῆς Ἀνω Δροπόλεως ἀπηγχοτισμένη ἡ Ἀθηνᾶ Μηνᾶ Μάρκα ἐκ τοῦ ἰδίου χωρίου.

Αἱ διενεργούμεναι ἀνακρίσεις δὲν κατάρθωσαν νὰ φέρουν εἰς φῶς τὸ αἷτιον τοῦ ἀπαγχονισμοῦ αὐτοῦ.

Λέγεται ὅμως ὅτι οἱ λόγοι εἶναι αἰσθηματικοί.

Ἡ ἀπαγχονισθεῖσα ὑπανδρος μὲ τέκνα εἶχε συνάψει ἐρωτικὰς σχέσεις μὲ κάποιον συγχωριανόν της, οὗτινος τὸ ὄνομα δὲν ἐγνώσθη διότι ἡ αὐτόχειρ οὐδὲν σημείωμα ἀῆκε.

Τοῦτο περιήλθεν εἰς γνῶσιν τοῦ ἐν τῇ ξένῃ ἀπουσιάζοντος συζύγου της.

Τὸν τελευταῖον καιρὸν ἡ αὐτόχειρ εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ μελαγχολίας ὀφειλομένης προφανῶς εἰς τύψεις τῆς συνειδήσεως.

Τοῦτο ἐβλεπον αἱ γειτόνισσαι, αἱ ὑποῖαι τὴν ἡρώτων συχνά.

—Τὶ ἔχεις καὶ χολιάσεις μὲρ Ἀθηνᾶ. Αὕτη ἀπέφεγε νὰ ἀποκρίνεται καὶ εἶχε γίνῃ πολὺ δύσθυμος.

Ἡ αὐτοκτονία τῆς σχολιάζεται ποιητικῶς.

—Ἐγκλημα ἢ δυστύχημα;

ΚΟΝΙΤΣΑ.—Προχθὲς αἱ Ἀλβανικαὶ ἀρχαὶ παρέδωκαν εἰς τὸ φυλάκιον Μέρτζανης τὸν ἐκ Κερασόβου Ἰωάννην Τσίκον ὡς θανόντα ἐκ συγκοπῆς καρδίας.

Πρόκειται ὅμως περὶ φυσιολογικοῦ θανάτου; Νὰ τί ἀπησχόλησε τὴν κοινὴν γνώμην τὰς ἡμέρας αὐτάς, καθότι θρυλεῖται ὅτι ὁ ἀποθανὼν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ χρηματικὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον οὐτε εὐρέθη οὐτε παρεδόθη ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν.

—Αὐτοκτονία ἢ φόνος

ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). Πληροφοροῦμαι ὅτι πρὸ ἡμερῶν εὐρέθη δηλητηριασμένη εἰς τὴν ἐν Πολιτισίᾳ νῇ κατοικίᾳ τῆς ἡ Χαρίκλεια Χριστοφόρου Μπάκα.

Ἡ θάνατός της παραμένει μυστηριώδεις. Κατὰ τὰς περισσοτέρας πιθανότη

τας πρόκειται περὶ αὐτοκτονίας, τῆς ὁποίας τὰ αἷτια δὲν ἐγνώσθησαν.

Κατὰ τινος ἡ αὐτόχειρ μὴ ἔχουσα ὡς σκοπὸν νὰ δηλητηριασθῇ ἔλαβεν δόσιν ἀγνώστου φαρμάκου διὰ νὰ ἀποβάλλῃ οὐσα ἐγγυος τριῶν—τεσσάρων μηνῶν.

Κατ' ἄλλους ὅμως προέβη εἰς τὸ διάβημα τῆς ἐπειδὴ διετέλει ἀπὸ πολλοῦ ἐν διαστάσει τόσοσιν μὲ τὸν συζυγόν της ὅσον καὶ μὲ τοὺς ἄλλους οἰκείους της. Τὸ τελευταῖον αὐτὸ ἐμβάλλει εἰς ὑπόνοιαν τινά, ὅτι πρόκειται περὶ δηλητηριασμοῦ ἐκ μέρους τῶν οἰκείων της καὶ οὐχὶ περὶ αὐτοκτονίας.

Ἡ κοινωνία Πολιτισίᾳς ἀναμένει μὲ περιέργειαν τὴν διελεύκανσιν τοῦ μυστηρίου.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

—Νέοι ὑπάλληλοι Ἐφοριῶν καὶ Τελωνείων ἐν Ἀλβανίᾳ

Κατὰ πληροφορίας τῆς ἐφημερίδος τῶν Τιράνων «Besà» προσλαμβάνονται ὑπάλληλοι Ἐφοριῶν καὶ τελωνείων τοῦ Κράτους οἱ Μουσταφᾶ Χαντίμι Ἐφορίας Ἐπισκοπῆς, Μεχεντίν Ντίνα Ἐφ. Αὐλῶνος, Ἰμπραχίμ Σιερί Ἐφ. Τιράνων, Αὐντὴ Μπεκτάσι Ἐφ. Σκόδρας, Ντιλαβέρ Κόντρα Ἐφ. Κουκέσι, Καντρί Βελίντι, Ἐφ. Ἐλβασάν, Νεσιὰτ Ντισνίσκα Ἐφ. Κορυτσᾶς, Ἀπόστολος Μάλλις Ἐφ. Πρεμετῆς, Θωμάς Παπακωνσταντίνου Ἐφ. Λιούσνιας, Βασίλειος Παπαγιάννης Τελ. Δυρραχίου, καὶ λοιποὶ τὸ ὅλον 18.

—Οἱ Βορειοηπειρῶται Μεμβούρνης

Καθ' ὃ ἀναγράφει Ἡπειρωτικὴ ἐφημερίς ἡ ἀποφασίς τοῦ Δ. Δ. Δ. τῆς Χάγης γνωσθεῖσα μετὰ τῶν ἐν Μεμβούρνῃ ἐγκατεστημένων Βορειοηπειρωτῶν ἡγεῖρεν φρενίτιδα ἐνθουσιασμοῦ. Εἰς τι ἐκεῖ Ἡπειρωτικὸν κέντρον, ἐνθα συνοιθορίσθη ὅλη ἡ Βορειοηπειρωτικὴ Παροικία τῆς Αὐστραλιακῆς πόλεως ὡμίλησεν ὁ Ἡπειρώτης κ. Σ. Λίτσης τοὺς λόγους τοῦ ὁποίου κατεκάλυψαν ζωῆραι λαχαὶ καὶ ἐπευφημῆται ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως.

Ὁ πόνος τῶν ἐν τῇ ξένῃ Βορειοηπειρωτῶν τασσομένων ἀλληλεγγύων πρὸς τὴν δούλην Ἡπειρον εἶναι ζωηρὸς καὶ βαθύτατος.

Αἱ πιέσεις ἐξακολουθοῦν

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. (Τοῦ Ἀντ) τοῦ μας.—Καθ'

ας έχω πληροφορίας νέαι πιέσεις κατά τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ἐσημιώθησαν εἰς Ἀλβανίαν.

Ὁμιλος Βουλιαρατινῶν συζητῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ὑπέστη ὁμαδικὴν ἐπίθεσιν Ἀλβανῶν ἀστυνομικῶν, οἵτινες τοὺς ἐκακοποίησαν. Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἐγενικεύθη ἡ σύγκρουσις μεταξύ Ἑλλήνων καὶ ἀστυνομικῶν Ἀλβανῶν ὁλοκλήρου χωρίου, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας πολλοὶ χωρικοὶ ἐκακοποιήθησαν καὶ συλληφθέντες ἐφυλακίσθησαν.

Ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις ἀπαγορεύει ἀπολύτως πᾶσαν συζήτησιν, σχετιζομένην μὲ τὸ ζήτημα τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων τῆς Βορείου Ἡπείρου.

—Μία σχολικὴ ἐορτὴ

ΔΥΡΡΑΧΙΟΝ. 7 Ἰουνίου. (Τοῦ Ἀντι)τοῦ μας).—Πρὸ δύο ἡμερῶν τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης ἐκπαίδευσως τῆς πόλεως μας εἰς τὴν αἰθούσαν τοῦ κινηματοθεάτρου Gloria ὀργάνωσαν πρὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου καὶ τῶν προσδραμόντων γονέων τῶν μαθητῶν μίαν ἐκλεκτὴν μουσικοθεατρικὴν παράστασιν.

—Νέαι ἀπάνθρωποι πιέσεις

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. (Τοῦ Ἀντι)τοῦ μας).—Κατὰ πληροφορίας ἐξ Ἀγίων Σαράντα, ἐξευλίχθησαν δραματικὰ γεγονότα εἰς πλείστα ἑλληνόφωνα χωρία τῆς περιφέρειας Ἀργυροκάστρου, εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων κατοίκων ὑπὸ τὰς ἀκολουθοῦσας συνθήκας:

Ἀπὸ πρῶτας οἱ εἰσπράκτορες τοῦ ἀλβανικοῦ ταμείου συνοδεύομενοι ὑπὸ χωροφυλάκων ἐπέδραμον εἰς πολλὰ χωρία τῆς μειονότητος καὶ ἠξίωσαν ἀπὸ τοὺς κατοίκους, δυνάμει σχετικῆς διαταγῆς τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, τὴν ἀμεσὴν καταβολὴν χρηματικοῦ ποσοστοῦ ἀναλόγου πρὸς τὴν περιουσιακὴν κατάστασιν ἑνὸς ἐκάστου, ἀπειλοῦντες αὐτοὺς ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ προέβαινον εἰς τὴν κατάσχεσιν τῶν οἰκιακῶν τῶν σκευῶν.

Πρὸ τῆς τοιαύτης ἀπειλῆς, πολλοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ καταβάλουν τὰ ζητηθέντα χρήματα, ἐνῶ ἄλλοι ἠρνήθησαν διαμαρτυρηθέντες ἐντόνως διὰ τὰς εἰς βάρος τῶν ἐκβιαστικὰς μεθόδους τῶν ἀλβανικῶν ἀρχῶν. Εἰς τὸ χωρίον Μπουλιαράτι οἱ κάτοικοι ἐπὶ τῇ θεᾷ τῶν πρακτόρων καὶ τῶν χωροφυλάκων συνεκεντρώθησαν ἔξωθι τῆς ἐκκλησίας καὶ προέβησαν εἰς ἀποδοκιμασίαν ἐναντίον τούτων.

Τοῦτο ἐγένετο ἀφορμὴ συμπλοκῆς καθ' ἣν οἱ χωροφύλακες ἐπυροβόλησαν πρὸς ἐκφοβισμόν, ἐνῶ συγχρόνως κατέφερον

ἀλλεπάλληλα κτυπήματα διὰ τῶν ὑποκοπάνων τῶν ὅπλων τῶν, ἰδίως ἐπὶ τῶν γυναικῶν αἱ ὁποῖαι ἐξέβαλλον ζωηρὰς κραυγὰς.

Κατὰ τὴν συμπλοκὴν, διαρκέσασαν περὶ πέντε ἐπὶ μίαν ὥραν, ἐτραυματίσθησαν πολλοὶ ἐκατέρωθεν. Πολλοὶ Ἑλληνες κάτοικοι συνελήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν εἰς Ἀργυροκάστρον. Τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον διατελεῖ ἐν ζωηρᾷ ἐξεγέρσει, ἐκ τῶν νέων πιεστικῶν μετρῶν τῶν Ἀλβανῶν.

Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Ἀλβανίας περιήλθεν εἰς ἀξιοθρήνητον κατάστασιν.

—Πῶς παραβαίνει ἡ Ἀλβανία τὴν συμφωνίαν διὰ τὰ Ἑλλ. σχολεῖα

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. (Τοῦ Ἀντι)τοῦ μας).—Πληροφορία ἐξ Ἀγίων Σαράντα ἀναφέρουν ὅτι πρὸ ἡμερῶν εἰς τὰς ἐκεῖ ἀρχὰς διεβίβασθη διαταγὴ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως, διὰ τῆς ὁποίας διατάσσονται οἱ Ἀλβανοὶ διευθυνταὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἑλληνικῶν σχολείων ὅπως παραδώσωσι τὰ σχολεῖα εἰς τὰς κατὰ τόπους ἀστυνομικὰς ἀρχὰς καὶ ἀκολουθῶς ἀπέλθουν. Πράγματι ἡ διαταγὴ αὕτη ἐξετελέσθη καὶ ἀπὸ ἡμερῶν εἰς τὰ χωρία Δρόβιαν, Λεονίτσα, Δίβρη, Δρόπολι, Γιάλα καὶ ἄλλα οἱ προϊστάμενοι Ἀλβανοδιδάσκαλοι, ἀφοῦ παρέδωσαν, συμφώνως πρὸς νεωτέραν διαταγὴν, τὰ μὲν ἀρχεῖα καὶ λοιπὰ ἔγγραφα τῶν σχολείων εἰς τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχὰς, τὰς δὲ κλειδας αὐτῶν εἰς τὰ παρεδρουμβούλια, ἀπῆλθον.

Διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἡ Κοινὴ γνώμη ἐνόμισεν ὅτι τὸ ὅλον σχολικὸν ζήτημα βαίνει πρὸς τὴν λύσιν αὐτοῦ. Δυστυχῶς ὁμῶς ἠπατήθη, διότι διεδόθη ὅτι ὁ πρῶτος ὑπουργὸς τῆς Παιδείας τῆς Ἀλβανίας καὶ ἀπὸ καιροῦ Γενικὸς Ἐοιθεωρητὴς τῆς Ἀλβανικῆς Αὐλῆς, ἀρχίσας ἀπὸ τὸ Βόρειον Πωγωνίον, περιοδεύει ἤδη τὰ Ἑλληνόφωνα χωρία μὲ σκοπὸν νὰ ἔλθῃ εἰς συμβιβασμοὺς δῆθεν, πράγματι δὲ νὰ ὑφάρπασῃ τὰς ὑπογραφὰς τῶν διαφόρων κοινοτήτων καὶ νὰ παρουσιασθῇ κατόπιν ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τοὺς εὐκόλως ἐννοουμένους διακαεῖς πόθους τῆς. Συνεπεία τούτου ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμὸς εὐρίσκεται εἰς σκέψεις καὶ φόβους περὶ τῶν πραγματικῶν διαθέσεων τῶν Ἀλβανῶν καὶ περὶ τοῦ τί δέον νὰ πράξῃ. Ὑπάρχουν φόβοι ὅτι ἡ παράδοσις τῶν κλειδῶν κλπ. ἥτω τέχνασμα τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἐξαπατήσωσι τὰς κοινότητας καὶ ὑπογράψουν.

Ἀξία σημειώσεως ἐπίσης εἶνε καὶ ἡ

πίεσις, τὴν ὁποίαν ἐξασκοῦν αἱ Ἀλβανικαὶ ἀρχαὶ εἰς Δελβίνον καὶ τὰ χωρία τοῦ Βούρκου. ἐκμεταλλεῖσθαι τὴν δυστυχίαν τῶν πτωχῶν Ἑλλήνων χωρικῶν, λόγῳ τῆς κακῆς ἐσοδίας, καὶ ὑποσχομέναι ἄλλοτε μὲν ἐνίσχυσιν ἐκ μέρους τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως. ἄλλοτε δὲ ἀπειλοῦσαι ὅτι θὰ ἐγκαταστήσωσι εἰς τὰ χωρία τῶν «γκέγκηδες» (πρόσφυγας). Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν οἱ κυβερνητικοὶ γεωπόνοι περιέρχονται τὴν περιφέρειαν τοῦ Βούρκου καὶ ἐξετάζουν τὰ ἐδάφη διὰ τὴν ἐγκατάστασιν «γκέγκηδων». Εἶνε κατ'φανὲς ὅτι ὁ σκοπὸς ἐνὸς τοιούτου ἐκτοπισμοῦ θὰ ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἔθνους λογικοῦ χαρακτήρος τοῦ ἑλληνικωτάτου τοῦτου τμήματος.

—Ἐκτέλεσις

ΚΟΝΙΤΣΑ (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Κατ' εἰδήσεις ἐκ Λεσκοβικίου ἐξετελέσθη εἰς τὴν Κορυτσάν δι' ἀγρόνης ὁ Πέτρος Πετροκόστας σκηνίτης εἰσαχθεὶς εἰς δίκην διὰ σῶρείαν ληστεϊῶν.

—Συμμορίαί, ληστεῖαι καὶ φόνοι

ΤΙΡΑΝΑ (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Αἱματηρὰ σύγκρουσις ἔλαβε χώραν πρὸ ἡμερῶν μεταξύ τῆς συμμορίας τοῦ Ράπ Μπάλα καὶ ἀποσπάσματος χωροφυλάκῃς. Κατὰ τὴν σύγκρουσιν ἐφονεύθησαν ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας καὶ ἐκ τῶν χωροφυλάκων οἱ Χατζή Δραγόσης καὶ Ντίνος Δραγόσης.

Ἐξ ἄλλου ἡ συμμορία τοῦ Ζαῖμ Ἀζίζ Κοῦτσι κατόπιν συγκρούσεως μὲ τὴν χωροφυλακὴν ἐνέσκηψεν εἰς τὸ χωρίον καὶ καταλαβοῦσα τὸ Ταχυδρομεῖον ἀφῆρεσε τὰ εὐρεθέντα εἰς τὸ Ταμεῖον αὐτοῦ, ἀνερχόμενός τε πληροφοροῖμιν, εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἐκατὼν ἐννεήκοντα εἰκοσοφράγκων.

—Διὰ λόγους κομματικῶς ἐφονεύθη ὁ ἀδελφὸς τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ Ζώγου Χαϊντάρ Ἀρίφ ὑπὸ ἐνὸς συγχωριανοῦ του.

—Νέαι πιέσεις εἰς Βόρειον Ἡπείρον, σύλληψις ὁμογενῶν

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Κατὰ πληροφορίας ἐπιβατῶν ἐκ Βορείου Ἡπείρου, οἱ κάτοικοι τῆς περιφέρειας Δελβίνου ὑφίστανται ἀπὸ 20 ἡμερῶν νέους διωγμοὺς ἐκ μέρους τῶν Ἀλβανῶν.

Οὕτω τὴν 25ην τρέχοντος, συνελήφθη εἰς τὸ χωρίον Χαδηρεζα ὁ Ἠλίας Γκιζέλης, ὅστις τῇ συνοδείᾳ 5 χωροφυλά-

κῶν, δερόμενος ἀνηλεῶς, μετεφέρθη εἰς τὸ χωρίον Καλύβια. Ἐπίσης εἰς τὸ χωρίον Μεβούρβη, Ἀλβανοὶ χωροφύλακες συῖλαβον τοὺς Φίλιππον Βελίτην, Φώτιον Γκιζέλην καὶ Φίλιππον Γκιώνην τοὺς ὁποίους ἀφοῦ ἐκακοποίησαν διαφοροτρόπως, ἐκράτησαν ἐπὶ διήμερον εἰς τὰς φυλακάς.

—Ὁ Ἀλβανικὸς Στρατὸς

Ἀνταποκριτὴς ἐξ Ἀλβανίας γράφει: Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς κλήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα μίας νέας κλάσεως βλέπω εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πρωτεύουσας ἕνα στρατιωτὴν κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν στρατιώτην κατὰ τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ πολίτην. Ἡ ἀποθήκη δὲν ἔχει πλέον περισκελίδας διὰ τοὺς στρατιώτας. Ἡναγκάσθη δὲ ὁ ὀπλίτης αὐτὸς νὰ μεταβῇ δι' ἐξόδωντου, διὰ τὴν ἀγορὰν μίας περισκελίδος. Ὅταν παρουσιάσθῃ εἰς τὸν στρατῶνα ἠθέλησαν νὰ χρεώσωσι τὴν περισκελίδαν ὡς κρατικήν! Δὲν ἀστετεύομαι διόλου.

—Τὰ σχολεῖα τῆς μειονότητος

(Σχόλιον τῆς Liria Kombëtare 15 Ἰουνίου)

Παρὰ τὰ λεχθέντα ἐνὸς Γάλλου, ὁ Μεχντί Φράσαρη παρεσκεύεσε μίαν ἐκπληξιν εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις ἔχει ὑπ' ὄψιν καὶ δι' ἄλλην μίαν φοράν νὰ μεταβάλῃ τὸ πρόγραμμα τῶν σχολείων. Ἡ Ἐφημερίς τῆς Κορυτσᾶς ἔγραψεν ὅτι ἡ διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς μειονότητος σύσκεψις ἀνεβλήθη διὰ τὸν Σεπτέμβριον, ἀλλὰ αἱ ἄλλαι ἐφημερίδες ἐσίγησαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἐὰν ἀποδοθοῦν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μειονότητος τὰ παλαιὰ τῶν προνομία νομίζομεν ὅτι κανεὶς Ἀλβανὸς δὲν ζημιούται!

ΑΛΒΑΝΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΟΣ ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΟΥ

ΕΝΕΧΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ;

Ὁλόκληρος ἡ Ἀλβανία διατελεί ἀνάστατος συνεπεία τῆς ἀνακαλύψεως μεγάλης σπείρας λαθρεμπόρων σιγαροχάστου τῆς ὁποίας φέρεται ἀρχηγὸς ὁ ὑπουργὸς τῶν δημοσίων ἔργων Σαντρῆ Σαράτσι.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἀποκαλυφθείσης συμμορίας, ἡ ὁποία σημειώτεον εἶχεν ἐκτεταμένους τοὺς πλοκάμους τῆς μεταξὺ πολλῶν ἀνωτέρων στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἔχουν ὡς ἑξῆς.

Πρὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ κατηγογέλλετο ἀνωνύμως εἰς τὴν ἀστυνομίαν ὅτι μεγάλη σπείρα μὲ ἀρχηγὸν τὸν ῥηθέντα ἐπὶ τῶν Δημοσίων ἔργων ὑπουργὸν διενήργει συστηματικὸν λαθρεμπόριον σιγαροχάρτου ἔχουσα ὡς πράκτορας δημοσία ὄργανα καθ' ὅλην τὴν χώραν.

Κατ' ἀρχὰς αἱ ἀνωτέρω καταγγελίαι ὡς προερχόμεναι ἐξ ἀνωνύμων, περὶ τῶν ὁποίων ἐξεφράζετο ὑπόνοια ὅτι ἀπὸ σκοπιμότητα πολιτικὴν ἔθετον εἰς κυκλοφορίαν ταύτας, δὲν ἐλαμβάνοντο σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν.

Λόγῳ ὅμως τῆς καταπληκτικῆς μειώσεως τῶν ἐκ τοῦ σιγαροχάρτου προερχομένων ἐσόδων ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν συναδέλφου ἀπεφάσισε νὰ ἐνισχύσῃ τὴν μυστικὴν ἀστυνομίαν, ἡ ὁποία καὶ ἐτέθη ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς τόσο σκανδαλωδῶς δρώσης σπείρας.

Μετὰ παρέλευσιν δεκαήμερου πρὸς γενικὴν κατάπληξιν συνελαμβάνετο ἐπ' αὐτοφόρῳ εἰς τὴν

οἰκίαν τοῦ διανεμῶν εἰς τοὺς πράκτορας τοῦ σιγαροχάρτου ὁ ὑπουργὸς τῶν Δημοσίων ἔργων Σαντρῆ Σαράτσι.

Οὗτος ὑπέβαλε αὐθημερὸν τὴν παραίτησίν του ὑπὸ τὸ βάρος τοσοῦτον δεινῆς κατηγορίας ζητηθείσης ἐν ταυτῇ τῆς ποινικῆς του διώξεως.

Αἱ γενόμεναι ἔρευναι ἔφερον εἰς φῶς ἀποθήκας ὀλοκλήρους πλήρεις λαθραίου σιγαροχάρτου εἰς τὴν ἐν Σκόδρα πατρικὴν οἰκίαν τοῦ ὑπουργοῦ καθὼς καὶ εἰς ταύτην τοῦ πενθεροῦ του.

ΕΝΕΧΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ;

Ὁ εἰρημένος ὑπουργὸς, τὸν ὁποῖον ἀσφαλεῖς πληροφορίες φέρουν ὁρῶντα μετ' ἄλλου ὑπουργοῦ, οὗτος τὸ ὄνομα δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ, διότι ἐπιμελῶς λαμβάνονται μέτρα διὰ τὸ γόητρον τῆς Κυβερνήσεως, διατελεῖ ἐν προφυλακίσει, ἐνῶ αἱ ἀνακρίσεις συνεχίζονται φέρουν εἰς φῶς νέα συνταρακτικὰ στοιχεῖα, ἐνοχοποιητικὰ διὰ πολλοὺς ἄλλους ἰδιώτας καὶ δημοσίους ὑπαλλήλους. Λέγεται ὅτι τὴν σπείραν ἐπρόδωσεν ὁ ὑπηρετὴς τοῦ ὑπουργοῦ Μουχτάρ Χατζῆ.

ΚΛΟΝΙΖΕΤΑΙ Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Κατόπιν τοῦ ἐκτραγέντος σκανδάλου εἰς τοὺς κόλπους τῆς Κυβερνήσεως, ταύτης τὸ κύρος κλο-

ΑΠΟΠΕΙΡΑΙ ΠΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΥΠΟΔΟΥΛΩΣΙΝ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

ΠΑΤΑΓΩΔΗΣ Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ.-ΥΠΟΠΤΟΙ ΠΡΟΣΤΑΤΑΙ

Ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τῶν μεταξὺ Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἀλβανίας διαπραγματεύσεων περὶ τῶν ὁποίων πολλὰ τὰ ἀνακριβῆ ἔγραψαν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρὸ τινῶν μηνῶν ἡ Γιουγκοσλαβικὴ Κυβέρνησις ἐδήλωσε ὅτι θὰ ἦτο πρόθυμος νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Ἀλβανίαν δάνειον ἐκ τριῶν ἐκατομμυρίων χρυσῶν φράγκων ἐπὶ τῷ ὄρῳ ὅπως μονοπωληθῇ ὁ Ἀλβανικὸς κσπνὸς ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Γιουγκοσλαβικοῦ Κεφαλαίου.

Ὡσαύτως ἡ Γιουγκοσλαβία ἔθετε εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀλβανίας ἕξ ἐκατομμύρια χρυσῶν φράγκα πρὸς ἱδρυσιν Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς.

Τὰ Γιουγκοσλαβικὰ σχέδια δὲν κατάρθωθ' ἐν ἀπραγματοποιήθῃ διότι ἐνεφανίσθη ἡ Ἰταλία, ἡ ὁποία καὶ προέλαβε τὴν συνομολόγησιν τῶν συμβολαίων πληρῶς σασα 15 ἐκατομμύρια χρυσῶν φράγκα.

νίζεται σοβαρῶς πληροφορίες δὲ φέρουν αὐτὴν διατεθειμένην νὰ παραιτηθῇ.

Η...ΔΥΣΦΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀλβανίας δεχθεὶς ἐπίσκεψιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν κατέστη ἐνήμερος τῶν λεπτομεριῶν τοῦ σκανδάλου, δὲν παρέλειψε δὲ νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν δυσφορίαν του δοθέντος μάλιστα ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Δημοσίων ἔργων καὶ λαθρέμπορος ὑπουργὸς ἦτο ἐπιτήθιος φίλος του.

Καὶ ἀρχίζουν ἡδη διαπραγματεύσεις νῆαι μεταξὺ Ρώμης καὶ Τιράνων πρὸς διακανονισμόν τῶν διαφορῶν, αἵτινες, λόγῳ τῶν ὁρῶν, οὐς προέβαλε ἡ Ἰταλία κατέληξαν εἰς πλήρην ἀναγίαν.

Ὡς ἀναγράφει τὸ Ἀγγλικὸν περιοδικὸν «Νήαρ Ἡστ Κλοὺς Ἰνδία» εἰς τὸ φύλλον τῆς 13 Ἰουνίου οἱ προβληθέντες ὑπὸ τῆς Ἰταλίας ὅροι εἶναι οἱ ἑξῆς:

1) Ἡ Ἰταλία ζητεῖ τὸν ἔλεγχον τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἀλβανίας.

2) Δέον νὰ ἀπολύσῃ ἡ Ἀλβανία τοὺς στρατιωτικοὺς ἐκπαιδευτικούς καὶ τοὺς Ἀγγλοὺς ἀξιωματικούς.

3) Νὰ ἀναλάβουν οἱ Ἰταλοὶ τὴν διοργάνωσιν τῆς Ἀλβανικῆς χωροφυλακῆς.

4) Νὰ διορισθῇ Ἐπόπτης Ἰταλὸς εἰς ἕκαστον Ἀλβανικὸν ὑπουργεῖον.

5) Νὰ λειτουργήσουν καὶ πάλιν τὰ Ἰταλικά σχολεῖα ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ

6)... Νὰ παραχωρηθῇ μία λωρὶς παραλιὰ ὡς εἶδος ἐμπορικῆς ζώνης ἀπὸ Δυρραχίου μέχρις Αὐλῶνος. Ὡς νὰ μὴ ἔφθαναν δὲ ἀκόμη αὐτὰ ἡ Ἀλβανία ὑποχρεοῦται νὰ ἐγγυηθῇ εἰς τὸ Βατικανὸν τὰ πρόνοια τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ διαβιούντων καθολικῶν.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ παράλογοι αὗτοι ὅροι προεκάλεσαν γνωσθέντες ἀληθῆ ἐπανάστασιν καὶ ἀπερρίφθησαν ἀσυζητητεῖ.

Ὡς ἐν κατακλείδι τὸ ἔγκριτον Ἀγγλικὸν περιοδικὸν γράφει ὅτι καθ' ὅς ἔχει πληροφορίας οἱ παλαιοὶ Ἀλβανοὶ νοσταλγοῦν τὸ πρῶν Τουρκικὸν καθεστῶς.

ΜΕΡΙΚΟΙ ΕΥΣΤΟΧΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ LIRIA KOMBËTARE ΤΗΣ ΓΕΝΕΥΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ ΑΛΒΑΝΙΚΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

Ο ΣΑΡΑΤΣΙ «ΑΜΑΡΤΩΛΟΣ» ΤΡΑΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝΟΣ ΤΟΥ

(Ἡ ἐν Γενεύῃ ἐκδιδομένη Ἀλβανικὴ ἐφημερίς Liria Kombëtare ἀναφερομένη εἰς τὸ ἐκτραγὲν τελευταίως λαθρεμπορικὸν σκάνδαλον, τοῦ ὁποῦ ἥρωος ἦτο αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς τῶν Δημοσίων Ἔργων χαρακτηρίζει λίαν ἐπαρκῶς τοὺς ἰθύνοντας τὰ Ἀλβανικὰ πράγματα σήμερον μὴδ' αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως ἐξαιρουμένου, ὁ ὁποῖος δίδει τὸ σύνθημα τῆς γενικῆς διαρπαγῆς τοῦ Ἀλβανικοῦ θησαυροῦ, καὶ τῆς μετὰ βουλιμίας διασπαθίσεως τῶν ἐκαστοτε ὑπ' ἄλλων παρεχομένων δανείων).

«Ἡ ἀστυνομία τῶν Τιράνων—γράφει ἡ ἐν λόγῳ ἐφημερίς—συνέλαβε ἕνα Σκοδρᾶνον μὲ μερικὰ δέματα λαθραίου σιγαροχάρτου. Ὁ Σκοδρᾶνος λαθρέμπορος ἀνακρινόμενος εἶπεν ὅτι τὰ δέματα ταῦτα ἐπρομηθεύθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων Σαντρῆ Σαράτση. Ἡ ἀστυνομία λαβοῦσα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἄδειαν ἐνήργησεν ἔρευναν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐν λόγῳ ὑπουργοῦ καὶ φυσικὰ εἰδεν ὀλόκληρον... κατάστημα μὲ λαθραῖα ἐμπορεύματα. Ὁ Σαντρῆ Σαράτση παρητήθη ὁ δὲ «Σουλτᾶνος» ἐπεφόρτισε τὸν Παντελῆ Βαγγέλην νὰ διευθύνῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Δημοσίων Ἔργων. Αὐτὰ συνέβησαν. Ἡ δὲ «Besa», ἡ ὁποία δημοσιεύει αὐτά, οὐδόλως κάμνει λόγον διὰ νὰ κρίνῃ, ἔστω, τὸν λαθρέμπορον ὑπουργὸν Σαντρῆ Σαράτση. Καὶ ἔχει πολὺ δίκαιον ἢ «Besa»! Ἀξίζει ἄραγε νὰ γίνεταί τῶς θόρυβος πέριξ ἐνὸς

ζητήματος τοσοῦτον μικρᾶς σημασίας;

Ἡ ληστεία εἰς τὸ σημερινὸν καθεστῶς εἶναι ἕνα πρᾶγμα πολὺ κλασσικόν, εἶναι ἀπὸ κρυσμῆος κακοήθους συνεργασίας τῶν ἀνθρώπων τοῦ Στέμματος.

Ληστεύοντες μὲ τὸ μονοπώλιον, μὲ τὸ λαθρεμπόριον καὶ μὲ ἄλλα τεχνάσματα τῆς ἐπινοήσεως τῶν οἱ ἀνθρώποι τῆς Μοναρχίας ἀποκτοῦν κεφάλαια. Ἀκολουθῶς τὰ καταθέτουν εἰς... Ἐθνικὰ Ταμειυτήρια καὶ οὕτω ὠφελοῦν καὶ τὸν ἑαυτὸν τῶν καὶ ἐνισχύουν τὴν Ἐθνικὴν οἰκονομίαν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατὶ νὰ ἐκπλαγῶμεν διότι ὁ ὑπουργὸς Σαντρῆ Σαράτση ἔχει κλέψει μερικὰ ἐκατομμύρια ναπολεόνια διὰ τοῦ λαθρεμπορίου. Ἐὰν δὲν ἔκλεπτε διὰ τοῦ λαθρεμπορίου θὰ ἐξεύρισκεν ἄλλον τινὰ τρόπον. Ἐνας λογαριασμός!

Ὅχι! Ἡ λαθροχειρία τοῦ ὑπουργοῦ δὲν μᾶς πικραίνει καθόλου. Ἰσια-ἰσια, διὰ νὰ εἴμεθα ἀληθεῖς, τρέφομεν μίαν συμπάθειαν διὰ τὸν ἄμοιρον Σαντρῆ Σαράτση, διότι ἀντιλαμβάνεται καθεὶς ὅτι ὁ ὑπουργὸς οὗτος εἶναι τὸ θῦμα, εἶναι ὁ ἀμαρτωλὸς τράγος. Ἀδίκως τοῦ καταλογίζεται ἡ πρᾶξις, ὅχι διότι, ἴσως, ὁ Σαντρῆ Σαράτση κλέπτει διὰ πρῶτην φοράν τὸ κράτος. Ὅχι. Ὁ Σαντρῆ Σαράτση εἶναι διάσημος καὶ ὅταν ἔρχε-

ται ἡ εὐκαιρία (καὶ ἂν δὲν ἔρθῃ τὴν φέρνει αὐτὸς) δὲν ἀφήνει τὸ ἐλάττωμά του.

Ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ Σαράτση δὲν κλέπτει περισσότερον τῶν συναδέλφων του, ὥς τοῦ Κρόση, τοῦ Ἰούκα, τοῦ Ἀβντουραχμάν Ντίμπρα κλπ.

Ἄς ἀφήσωμε δὲ ὕστερα τὸν μεγάλον πάτρωνα, τὸν ὁποῖον εἰς ληστρικὰς ἐπιχειρήσεις δὲν δύναται κανεὶς νὰ ὑπερβῇ!

Ἀλλὰ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατὶ πῆραν στὸ λαιμό τους τὸν ἄνθρωπο; Διατὶ δὲν ἀφήνουν τὸν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν βασιλέα τῆς πατρίδος; Διατὶ κατατρέχουν τὴν τιμὴ μιᾶς οἰκογενείας, ἡ ὁποία ἔχει προσφέρει τὸ πᾶν διὰ τὸν βασιλέα τῆς;

Πῶς θὰ στηριχθῇ τὸ καθεστῶς, ὅταν προσπαθοῦμε ν' ἀποκαλύψωμε μερικὰ μικρὰ ληστρικὰ κρούσματα ἀνθρώπων πιστῶν καὶ εἰς τὸ στενὸν τοῦ βασιλέως περιβάλλον ἀνηκόντων;

Τὸ λέγομεν μετὰ παρρησίας. Ὅσοι προσέβαλαν τὴν «τιμὴν» τοῦ Σαράτση ἔδωσαν ἕν ῥάπισμα εἰς τὸ σεβαστὸν πρόσωπον τῆς Α. Μ.

Διέπραξαν δὲ τὸ ἔγκλημα αὐτὸ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

1) Ὁ λαθρέμπορος ὑπουργὸς διενεργῶν τὸ λαθρεμπόριόν του ἐζημίωνε τὴν (καπινοβιομηχανικὴν) ἐταιρίαν Σταμπλέση, μὲ τὴν ὁποίαν εἶναι συνδεδεμένα τὰ συμφέροντα πολλῶν μεγάλων ἀνθρώπων τοῦ καθεστώτος. Ἐδῶ ὁ ἄτυχῆς ὑπουργὸς εἶχε ὑπερβῇ τὸ μέτρον.

Διότι ἐτάχθη ὑπουργὸς διὰ νὰ ληστέψῃ τὸν λαὸν καὶ ὅχι τοὺς ληστὰς τοῦ λαοῦ, τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Ζώγου!

2) Ὁ ὑπουργὸς Σαράτση ἐκέρδιζε χιλιάδες ναπολεόνια ἀπὸ τὸ λαθρεμπόριο, ἀλλὰ δὲν ἔδιδε μέρος τῶν κερδῶν εἰς τὸν Μουσᾶ Ἰούκα καὶ τὸν Κρόση.

Ποιὸς ξεύρει πόσα ἐζημιώθησαν οἱ ἀτυχεῖς οὗτοι!

3) Ἡ Α. Μ. εἶχεν ἀνάγκη ἀπὸ ἐνα ἀμαρτωλὸν τράγον, ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ ὁποῦ νὰ φορτώσῃ ὅλα τὰ ἀνομήματα τοῦ θρόνου του, νὰ τὸν θυσιάσῃ καταδικάζων αὐτὸν εἰς ἐξορίαν.

Οὕτω ὁ λαὸς δύναται νὰ κοιμᾶται ἡσυχῶς διότι ἔλειψαν οἱ λησταὶ ὥς ἐάν μόνον ὁ Σαράτση εἶναι ληστὴς εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ ἄτυχῆς Σαράτση! Ἐπ' αὐτοῦ ἔπεσεν ὁ κλῆρος νὰ θυσιάσῃ σωζων τὴν τιμὴν τῶν πατρῶνων του. Ἀλλὰ ἂς μὴν ἀπελπισθῇ. Ἡ μακροθυμία τοῦ βασιλέως τοῦ εἶναι ἀνεξάντλητος.....

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

«Ὁ ἐνταῦθα εὐδοκίμως δρῶν «Ὁμιλος Δημοπολιτῶν» διοργανώνει ἐκδρομὴν διὰ τὴν 4ην Αὐγούστου εἰς τὴν «κατάπευκον» Πάρνηθα. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐκδρομῆς προμηνύεται μεγαλειώδης.

—Ἀνεχώρησε διὰ Πωγωνιανὴν Ἡπειροῦ ἡ φίλη οἰκογένεια Σπυροπούλου πρὸς παραθερισμόν.

—Ἀφίχθη ἐκ Κτισμάτων Πωγωνίου ὁ Βορειοηπειρώτης διδάσκαλος κ. Σωκράτης Τσιούπης.

—Ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου θέλει κυκλοφορήσῃ τὸ τεῦχος τοῦ Ἰουλίου μὲ δὴν τὴν ὕλην τοῦ μηνὸς καὶ τὴν συνέχειαν τῶν ἐκλεκτῶν μας μελετῶν, τῆς Διαλέξεως τοῦ κ. Π. Μαμπούλου, τῆς «Ἡπειρώτισσας τοῦ κ. Γ. Βαβαρέτου καὶ τῶν «Ἐνθυμήσεων ἐκ τῆς Βορείου Ἡπείρου» τοῦ κ. Π. Πουλίτσα.

Ο ΣΑΛΟΣ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ!

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ (τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).— Κατ' εἰδήσεις μεταδοθείσας ὑπὸ ἐπιβατῶν ἀφικθέντων ἐνταῦθα ἐξ Ἀλβανίας. Αἱ πιέσεις κατὰ τῶν ἐν Βορείῳ Ἡπείρῳ ὁμογενῶν μας συνεχίζονται βιαί-
ότατα.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰ παιδιὰ καὶ αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸ «καλὴ μέρα»!

Οἱ Ἀλβανοὶ ἔχουν καταστρώσει πλήρες σχέδιον νὰ ἐξσναγκάσουν

τοὺς Ἑλληνο—Χριστιανικοὺς πληθυσμοὺς ὅπως ὁμολογήσουν διὰ δηλώσεώς των πρὸς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν ὅτι ἀπολαύσι ἰσοτιμίας καὶ ἰσοπολιτείας.

Πανταχοῦ ὅμως καὶ οἱ βουλευταὶ τῶν Ἑλληνικῶν περιοχῶν οἱ ὁποῖοι χάριν τοῦ συμφέροντος ἔχουν πρὸ πολλοῦ ὑποταχθῇ εἰς τὰς θελήσεις τοῦ βασιλέως συναντοῦν παταγώδη ἀποδοκιμασίαν καὶ ὕβρεις ἐκ μέρους τῶν κατοίκων.

Ὁμίλον Δροπολιτῶν. Ἐνταῦθα.—Πρὸ σκληρῆς σας περὶ συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ἐκδρομὴν, τὴν ὁποίαν διοργανώνει ὁ Ὁμιλὸς σας μᾶς τιμᾷ. Ἀτυχῶς εὐρισκόμενοι εἰς τὰ πιεστήρια μετὰ λύπης μας δὲν θὰ λάβωμεν μέρος. Ἡ «Βόρειος Ἡπειρος» σὰς συνοδεύει νοερῶς καὶ διαθέτει τὰς στήλας της, δσάκις τὴν θελήσετε.

Θεόδ. Μάλλιον. Πωγωνιανήν.—Δὲν ἐλάβομεν ἐπιστολὴν σας μολονότι καὶ ταχυδρομικῶς σὰς ἐγράψαμε· τί συμβαίνει; Ἡμεῖς θὰ ἐξακολουθοῦμε νὰ δεικνύωμεν πάντοτε τὰ φιλικὰ μας αἰσθήματα καὶ θὰ σὰς . . . περιμένωμε.

Ἀνώνυμον.—Φίλε, κύριε, ἡ παρ' ὑμῶν Ἐπιστροφή τῶν δύο πρώτων τευχῶν ὡς ἀπαράδεκτων μᾶς ἀναγκάζει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ παρουσία τῆς «Βορείου Ἡπείρου» σὰς ἐνοχλεῖ. Καὶ ἡ μὲν ἐπιστροφή τοῦ φύλλου εἶναι, φυσικὰ, δικαίωμά σας ἀλλὰ ἡμεῖς τί πρέπει νὰ κάμωμεν, ὅταν ἐπιμελῶς σχίζετε τὴν

ταινίαν μετὰ τὴν ὁποίαν σὰς ταχυδρομοῦμεν τοῦτο καὶ . . . φροντίζετε νὰ βάλετε ἄλλην; Ποῖον πρέπει νὰ διαγράψωμεν ἀπὸ τοὺς ὑπεροκτακτοὺς συνδρομητὰς μας; Νὰ τοὺς διαγράψωμεν . . . ὅλους διὰ νὰ μὴ σὰς ἐρῇ; Ἐν πάσῃ περιπτώσει φροντίσατε νὰ μάθετε πῶς ἐπιστρέφονται. Εἶναι νομίζομεν καὶ αὐτὸ κάτι τι!

Πατριώτην. Πωγ. Ἡπείρου.—Ἐλάβομεν τὸ ποιήμα σας. Ἡ σύνθεσις ποιήματος δὲν ἔχει τι τὸ κοινὸν μὰ τὴν ἀλήθειαν μετὰ τὴν λύσιν ἀριθμητικοῦ προβλήματος. Λέγομεν δὲ αὐτὰ διότι βλέπομεν ὅτι καταβάλλετε ὑπερανθρώπους κόπους διὰ νὰ βοῆτε τὴν ῥίμην καὶ αὐτὴν πενιχρῇ. Διαβάστε ποιήματα φωναχτὰ νὰ γεννηθῇ ὁ ῥυθμὸς μέσα σας. Εἰστε οἱ πρώτες πηγὲς πού φυσικὰ μᾶς δίνει φθλὸ τὸ νερὸ σας, ἡμεῖς ἔχομε ὅλην τὴν ὑπομονὴ νὰ περιμένωμε νὰ λαγαρίσῃ καὶ τότε θὰ «ἀντιλήσωμε» δὲ σὰς ἀρκεῖ αὐτό; Γιατί δὲν γράφετε τ' ὄνομά σας; Περιμένωμε ἄλλη συνεργασία πῶς καλύτερη. Γράφετε καὶ σβύνετε. Καὶ μίαν ἄψυγον ἐπιστολὴν νὰ γράψῃ κανεὶς εἶναι δύσκολον. Ὁ ἀναγνώστης ἐνὸς λογοτεχνήματος ἔχει πολὺ περισσότερας ἀπαιτήσεις ἀπὸ ἀναγνώστην ἐπιστολῆς.

Πετρ. Σιγ. Ἐνταῦθα.—Διαβάστε ὅτι, λέμε στὸν προηγούμενον. Μὴ κάνετε σύγχυση. Ἄλλο μέτρο, ἄλλο ρυθμὸς. Ρυθμὸς ἔχει καὶ ὁ πεζὸς λόγος ὅχι ὅμως καὶ μέτρο.

Α. Μ.

Τύποις Ἐφημ. «Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ» Καρόλου 18.—Ἀθῆναι

